

Broj: 03-02-4229- 8 /2025
Bihać, 19.12.2025. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

19.12.2025

PRIMLJENO			
Org. jedinica	Broj prijave	Datum prijave	Broj priloga
0111	2-8-113	19	25

PREDMET: Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, dostavlja se;-

Na osnovu člana 109. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), u prilogu vam dostavljamo Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, uz sljedeće

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na 28. sjednici održanoj dana 19.12.2025. godine, razmatrala i Zaključkom broj: 03-02-11490-423/2025 utvrdila Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju obrađivača, obrađivača Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta i isti vam se dostavlja u dalju proceduru.

S poštovanjem.

Prilog: Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. a/a.

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 5/08), na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Vlada Unsko-sanskog kantona na 28. sjednici, održanoj dana 19.12.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

Utvrđuje se Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju obrađivača Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta i isti se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona u dalju proceduru.

I

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-11490-423/2025
Bihać; 19.12.2025. godine

PREMIJER KANTONA
mr. sci. Mustafa Ružnić

Na osnovu člana 2. b) Poglavlja IV. i člana 11. b) Odjeljka A. Poglavlja V. Ustava Unsko-sanskog kantona – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04) i člana 3. Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 88/07), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona, na sjednici održanoj dana _____ donijela je

ZAKON
O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon) regulira se predškolski odgoj i obrazovanje djece od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu (u daljnjem tekstu: predškolski odgoj i obrazovanje) kao početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruje kroz kurikulum za rani predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan na ishodima učenja s ugrađenom zajedničkom jezgrom.

(2) Predškolski odgoj i obrazovanje odvija se u skladu sa ovim zakonom i ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

(3) Zakonom se utvrđuju: principi, ciljevi, standardi i normativi, kao i upravljanje, rukovođenje, stručni standardi, vrste evidencija, finansiranje, nadzor, kaznene odredbe i druga pitanja u vezi sa osnivanjem i organizacijom predškolskih ustanova i igraonica.

(4) Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim Zakonom i na osnovu ovog Zakona u praktičnoj primjeni ne mogu se smanjivati.

Član 2.
(Upotreba ženskog ili muškog roda)

Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 3.
(Funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje je sastavni dio odgojno-obrazovnog sistema Unsko-sanskog kantona. On je prvi, poseban, specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem i obrazovanjem djece predškolske dobi.

(2) Predškolski odgoj i obrazovanje predstavlja djelatnost od posebnog interesa.

Član 4. (Zabrana djelovanja političkih stranaka)

U predškolskim ustanovama je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i korištenje školskog prostora u te svrhe (održavanje političkih skupova).

Član 5. (Definiranje pojmova)

- (1) **Zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje** je dokument kojim se definiše pravac razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini, zasnovana je na ishodima učenja.
- (2) **Pedagoški standardi i normativi** predstavljaju akt koji sadrži mjerila za ispunjenost uslova predškolske ustanove u pogledu prostora, opreme, odgojno-obrazovnih grupa, kvalifikacija zaposlenih i dr.
- (3) **Kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje** je program koji utvrđuju nadležne obrazovne vlasti i koji se temelji na holističkom pristupu razvoja djeteta. Obuhvata fizički, socio-emocionalni, kognitivni i kreativni razvoj kroz igru i interaktivne aktivnosti. Program se prilagođava lokalnom kontekstu i međunarodnim standardima, promovirajući ravnopravnost i razvoj temeljnih kompetencija za budući odgoj i obrazovanje.
- (4) **Specijalni (posebni) programi** su programi u predškolskim ustanovama prilagođeni specifičnim potrebama djece i roditelja i omogućavaju dodatne aktivnosti koje dopunjuju osnovni program. Specijalni (posebni) programi, u smislu ovog zakona su: specijalizirani razvojni program; interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni program; program jačanja roditeljskih kompetencija; program za djecu pred polazak u školu i program za djecu državljane Bosne i Hercegovine u inozemstvu.
- (5) **Cjelodnevni program** - Trajanje programa od 6 do 9 sati dnevno i uključuje sve aspekte brige o djeci - odgoj, obrazovanje, njegu, igru, ishranu i odmor. Najčešće se odvija od jutra do poslijepodnevni sati i prilagođen je roditeljima koji rade.
- (6) **Poludnevni program** - Trajanje programa od 4 do 6 sati dnevno i uključuje osnovne odgojno-obrazovne aktivnosti, ali bez popodnevni odmora i cjelovite ishrane. Namijenjen je djeci koja ne provode cijeli dan u vrtiću, već dio vremena borave kod kuće.
- (7) **Predškolski odgoj i obrazovanje** je sastavni dio jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini, koji predstavlja osnov cjeloživotnog učenja i cjelovitog razvoja djece uzrasta od šest mjeseci do polaska u školu. Predškolski odgoj i obrazovanje treba shvatiti kao širi pojam koji određuju pojmovi: odgoj, obrazovanje, njega i zaštita.
- (8) **Predškolska ustanova za odgoj i obrazovanje** je ustanova u kojoj se realizuje predškolski odgoj i obrazovanje, odnosno cjeloviti razvojni program u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: predškolska ustanova).
- (9) **Djeca ranog uzrasta** predstavljaju skupinu djece uzrasta od 6 (šest) mjeseci do tri godine.
- (10) **Odgojna grupa** predstavlja skupinu djece struktuiranu po uzrastu i standardima.
- (11) **Djeca s teškoćama u razvoju** su djeca kojima je potrebna podrška, pomoć ili usluge u toku odgojno-obrazovni procesa. Ove potrebe proizilaze iz izuzetnih sposobnosti djece, urođenih ili stečenih poremećaja ili nepovoljnih faktora sredine.

- (12) **Djeca sa teškoćama u razvoju** u smislu ovog zakona, su: djeca sa oštećenjem vida, sluha, sa oštećenjem u govorno-glasovnoj komunikaciji, sa tjelesnim oštećenjem i/ili hroničnim oboljenjem, sa intelektualnim i/ili psihičkim teškoćama, višestrukim teškoćama ili sa drugim teškoćama/oboljenjima/poremećajima koji dovode do teškoća u psihomotornom i senzomotornom razvoju, a koja značajno otežavaju funkcionisanje u aktivnostima svakodnevnog života.
- (13) **Djeca s visokim potencijalima** su djeca koja se izdvajaju po svojim razvojnim karakteristikama u fizičkom, kognitivnom, jezičkom i socio-emocionalnom području. U mentalnom području pokazuju radoznalost, fokusiranu pažnju, dobro pamćenje, rani razvoj vještina čitanja, rani razvoj logičkog i matematičkog mišljenja, pristojnost u razumijevanju složenih problema, brzo učenje i verbalnu kompetenciju.
- (14) **Odgajatelj** je odgojno-obrazovno stručno lice koje priprema, planira i učestvuje u realizaciji odgojno-obrazovnog rada, učestvuje u radu sa roditeljima i organizuje život i rad u vrtiću.
- (15) **Pomoćnik u nastavi/asistent** je stručno lice koje pomaže djeci s teškoćama u razvoju i pruža dodatnu pomoć u inkluziji i integraciji u odgojno-obrazovni proces, prilagođavanju okruženju i svakodnevnim aktivnostima u vrtiću.
- (16) **Stručni saradnici** su stručna lica koja učestvuju u realizaciji programa predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i obezbjeđenju brige i zdravstvene zaštite.
- (17) **Igraonica** obuhvata organizovanu aktivnost s djecom tokom dana. Realizuje se u drugim ustanovama, a cilj je osigurati djetetu podsticajno okruženje za razvoj, igru i učenje. Ova briga uključuje emocionalnu i socijalnu podršku kroz interakciju s vršnjacima i odgajateljima.
- (18) **Samoprocjena predškolske ustanove** predstavlja proceduru izrade izvještaja o radu ustanove, po posebnim kriterijumima, u skladu sa aktom koji donosi nadležna obrazovna vlast.

Član 6.

(Osnovna obaveza nadležnih obrazovnih vlasti)

U skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04) i Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 88/07), obrazovne vlasti Unsko-sanskog kantona i ustanove koje su registrirane za pružanje usluga u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja obavezne su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim Zakonom i osigurati predškolski odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima za svu djecu.

Član 7.

(Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje)

Tijelo za uspostavu standarda u obrazovanju je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine, čiji su rad i nadležnosti regulirani Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/07).

POGLAVLJE II. PRINCIPI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 8.

(Osnovni principi predškolskog odgoja i obrazovanja)

Osnovni principi predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) Princip slike djeteta podrazumijeva usluge predškolskog odgoja i obrazovanja i podržava i promoviše imidž djeteta kao kompetentnog samouvjerenog partnera u sopstvenom učenju i razvoju.
- b) Princip najboljeg interesa djeteta podrazumijeva pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i bezbjednosti. U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.
- c) Princip jedinstva predškolskog odgoja i obrazovanja podrazumijeva da proces predškolskog odgoja i obrazovanja karakteriše jedinstvo odgoja i obrazovanja.
- d) Princip važnosti igre i princip iskustvenih aktivnosti podrazumijevaju razigranost i igru kao važne komponente u predškolskom odgoju i obrazovanju i učenje djece kroz rad i kroz glumu.
- e) Princip harmonije između razvoja djeteta i obrazovanja i princip inkluzije podrazumijeva raznovrsnost dječijih potreba, iskustava i sposobnosti određenih razvojem i priliku da sva djeca uče i razvijaju svoje sposobnosti.
- f) Princip kontekstualnosti i princip zajedničkog djelovanja djeteta i odgajatelja podrazumijeva odvijanje predškolskog odgoja i obrazovanja u estetskim kontekstima neposrednog društvenog, kulturnog, jezičkog i prirodnog okruženja koji su otvoreni za dječije inicijative. Okruženje, interakcije i zajednička značenja se stvaraju slušanjem i odgovaranjem na dječije potrebe, interesovanja, inicijative i mišljenja i zajedničkim donošenjem odluka.
- g) Princip sporog obrazovanja, obezbjeđivanje dubokog angažovanja i princip reflektivnog obrazovanja podrazumijevaju da dijete doživi i osjeti svaki trenutak, kao i da odgajatelj i stručni saradnik zajedno sa djetetom reflektuju njegov doživljaj radnje kroz emocije i postupke.
- h) Princip obiteljsko-predškolskog partnerstva podrazumijeva saradnju predškolskih ustanova i obitelji u obezbjeđivanju kontinuiteta i harmonije obrazovanja, stvarajući fokusiranu, saradničku zajednicu za učenje.
- i) Humanističko razvojni princip predstavlja predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan na humanističkom pristupu odgoja i obrazovanja, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju kao i pravima djeteta koja obavezno uvažavaju stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.
- j) Princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti zaposlenih u predškolskom odgoju i obrazovanju podrazumijeva slobodu odgajatelja i stručnih saradnika u donošenju pedagoških odluka zasnovanih na njihovom znanju, iskustvu i profesionalnim standardima.
- k) Princip demokratičnosti podrazumijeva aktivno učešće djece, roditelja i odgajatelja u procesu odlučivanja, uz poštovanje različitih mišljenja, prava i potreba svakog pojedinca. Ovaj princip omogućava djeci da izraze svoje stavove, učestvuju u kreiranju aktivnosti i razvijaju osjećaj odgovornosti i zajedništva.

- 1) Princip zabrane diskriminacije omogućuje svakom djetetu da ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u predškolskom odgoju i obrazovanju bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

Član 9. (Pravo na jezik)

- (1) Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Unsko-sanskom kantonu poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 25/2009), Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 32/07, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05, 88/08, 79/22, 80/22 i 31/23), Ustavom Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina i Konvencijom o pravima djeteta.
- (2) Odgojno-obrazovni rad za djecu pripadnike nacionalnih manjina može se realizirati na maternjem jeziku ili dvojezično.
- (3) Pravilnik o dvojezičnoj realizaciji odgojno-obrazovnog rada i rada na jeziku nacionalnih manjina donosi Ministar.

Član 10. (Promoviranje demokratskih vrijednosti u različitosti)

Predškolske ustanove razvijat će, unapređivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga, u skladu s dokumentima navedenim u članu 8. ovog Zakona.

Član 11. (Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje)

- (1) Roditelji imaju pravo izbora javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.
- (2) Roditelji imaju pravo i obavezu, posredstvom svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima ispred svojih asocijacija, u interesu svoje djece, na svim nivoima, učestvovati u odlučivanju o pitanjima značajnim za rad predškolske ustanove i funkcioniranje predškolskog odgoja i obrazovanja.

POGLAVLJE III. CILJEVI I ZADACI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 12. (Ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja)

Ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) Osiguranje uvjeta za ravnopravnu podršku i optimalan razvoj svakog djeteta.
- b) Pomoć roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta kao i podizanje svijesti i pedagoške kulture roditelja u smjeru odgovornog roditeljstva.
- c) Dopunjavanje porodičnog odgoja i socijalne intervencije usmjerene ka manje podsticajnim

- uslovima u zajednici uz poštivanje najboljeg interesa djeteta.
d) Ulaganje društva u rani rast i razvoj, blagostanje i napredak.

Član 13. **(Zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja)**

Zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) Podsticanje optimalnog tjelesnog razvoja, razvoj čulne osjetljivosti i opažanja, te formiranje osnovnih zdravstveno-higijenskih navika radi promovisanja zdravih stilova života i zaštite i očuvanja zdravlja i zdrave životne sredine.
- b) Jačanje socio-emocionalnog učenja, samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi, razvijanje socijalnih vještina, izražavanja emocija, razvoj empatijskih sposobnosti od značaja za socijalizaciju.
- c) Razvijanje govornih i komunikacijskih sposobnosti.
- d) Razvijanje kognitivnih sposobnosti djeteta neophodnih za razumijevanje svijeta oko sebe.
- e) Podsticanje stvaralaštva, kreativnog mišljenja i simboličkog izražavanja putem različitih medija, umjetničkog izražavanja i kreativnog mišljenja u različitim vidovima umjetnosti.
- f) Razvoj radoznalosti koja neće ugroziti djetetov život i zdravlje, razvijanje sposobnosti zaštite od neeksplozivnih ubojnih sredstava.
- g) Sticanje elementarnih znanja o prirodi, životu i radu ljudi, obogaćivanje dječijeg iskustva
- h) Upoznavanje kulturno-religijske tradicije i njegovanje tolerancije.
- i) Zadovoljenje potrebe djece za igrom i zajedničkim životom, te uticaj na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta, formiranje moralnih osobina, razvijanje patriotizma, radnih i kulturnih navika.
- j) Sticanje elementarnih znanja i iskustava o humanim odnosima u društvu, te zaštiti prirode.
- k) Razvijanje sposobnosti fizičkog i duhovnog opstanka na ovim prostorima, na principima demokratije.
- l) Smanjivanje negativnih posljedica primarnih i sprečavanje nastanka sekundarnih teškoća kod djece s teškoćama u razvoju.
- m) Zadovoljavanje potreba djece za samoafirmacijom.
- n) Pripremanje djece za daljnji odgoj i obrazovanje.

POGLAVLJE IV. OSNIVANJE, RAD, ORGANIZACIJA I PRESTANAK RADA PREDŠKOLSKJE USTANOVE

Član 14. **(Javne i privatne predškolske ustanove)**

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizira se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.
- (2) Javnu predškolsku ustanovu osniva Skupština Unsko-sanskog kantona u skladu sa Zakonom o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 2/92,13/94), te principima, standardima i normativima utvrđenim ovim Zakonom, kada ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes.
- (3) Javnu predškolsku ustanovu može osnovati i grad/općina u skladu sa Zakonom o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 2/92,13/94), te principima, standardima i normativima utvrđenim ovim Zakonom, kada ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes grada/općine, a o čemu odluku o proglašenju javnog interesa donosi

gradsko, odnosno općinsko vijeće.

- (4) Privatnu predškolsku ustanovu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice (u daljnjem tekstu: osnivač), u skladu s principima, standardima i normativima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja.

Član 15.

(Finansiranje javnih i privatnih predškolskih ustanova)

- (1) Javne predškolske ustanove čiji je osnivač Skupština Unsko-sanskog kantona imaju status javnih ustanova i finansiraju se iz Budžeta Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu Budžet Kantona).
- (2) Privatne predškolske ustanove imaju status ustanova i finansiraju se iz budžeta osnivača.
- (3) Grad ili općina može osnovati predškolsku ustanovu podnošenjem inicijative za osnivanje nadležnom Ministarstvu te na osnovu saglasnosti nadležnog Ministarstva. Ukoliko je osnivač predškolske ustanove grad/općina, sredstva za rad istih se osiguravaju iz budžeta grada/općine koja je osnivač.
- (4) Predškolski odgoj i obrazovanje se može izvoditi i po modelu javno-privatnog partnerstva, u skladu sa Zakonom o javno-privatnom partnerstvu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj:15/20). Međusobni odnos grada/općine/osnivača i privatnog partnera uređuju se posebnim ugovorom o obezbjeđivanju programa za djecu predškolskog uzrasta. Prostorije privatnog partnera moraju biti u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
- (5) Rad javnih predškolskih ustanova finansira se na osnovu sredstava planiranih u budžetu Unsko-sanskog kantona, kojeg donosi na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada) Skupština Unsko-sanskog kantona.
- (6) Skupština može iskazati javni interes za finansiranje privatne predškolske ustanove.
- (7) Privatna predškolska ustanova za čijim radom je Skupština iskazala javni interes, može se finansirati iz sredstava osnivača i sredstava Budžeta Kantona.
- (8) Skupština može finansirati privatnu predškolsku ustanovu za čijim je radom iskazan javni interes u iznosu od 10% (deset posto) do 50 % (pedeset posto) sredstava, prema Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (9) Finansiranje predškolske ustanove iz stava (5) ovog člana će biti regulirano ugovorom o međusobnim pravima i obavezama između Vlade i osnivača.

Član 16.

(Osiguranje sredstava za osnivanje i rad predškolskih ustanova)

- (1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad ustanove u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Osnivač predškolske ustanove je u obavezi da osigura plaće zaposlenika i drugih naknada (nastavnika, stručnih saradnika i drugih zaposlenika), stručno usavršavanje i obuku istih.
- (3) Kriterije za finansiranje predškolskih ustanova na području Unsko-sanskog kantona donosi ministar u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
- (4) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovoga člana na prijedlog Ministarstva donosi Vlada.

Član 17. **(Uvjeti za osnivanje)**

- (1) Predškolska ustanova može se osnovati:
 - a) ako postoji potreba za osnivanjem predškolske ustanove i ustanove koja primjenjuje programe predškolskog odgoja i obrazovanja, radi ostvarivanja odgoja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta,
 - b) ako postoji dovoljan broj djece za formiranje najmanje dviju odgojnih grupa za javnu i jedne grupe za privatnu predškolsku ustanovu,
 - c) ako je osiguran dovoljan broj zaposlenika odgovarajuće stručne spreme u skladu sa standardima i kurikulumom predškolskog odgoja i obrazovanja,
 - d) ako je osiguran objekt, oprema i didaktička sredstva u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.
- (2) Izuzetak od pravila utvrđenog stavom (1) tačka a) ovog člana, je da za osnivanje privatne predškolske ustanove uslov iz stava 1. tačka a) ovog člana nije obavezan.
- (3) Ministar imenuje komisiju koja utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti za osnivanje predškolske ustanove u skladu sa ovim Zakonom i Pedagoškim standardima i normativima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Akt o obrazovanju stručne komisije obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka. Komisija je dužna da sačini zapisnik u kojem konstatuje ispunjenost uslova za osnivanje predškolske ustanove kojeg dostavlja ministru.
- (4) Ministar, na osnovu zapisnika komisije, rješenjem utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje predškolske ustanove. Rok za donošenje rješenja je najkasnije do 90 dana.
- (5) Ukoliko komisija utvrdi da su ispunjeni uslovi, ministar donosi rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (6) Rješenje ministra iz stava (5) ovog člana konačno je i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred mjesno nadležnim sudom.
- (7) Ukoliko komisija utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za osnivanje predškolske ustanove ili obavljanje djelatnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, odrediće rok u trajanju od 90 dana u kojem je osnivač dužan da otkloni utvrđene nedostatke.
- (8) Ministar će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev osnivača za osnivanje predškolske ustanove ili obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja ako osnivač u roku iz stava (7) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
- (9) Rješenje iz stava (8) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred mjesno nadležnim sudom.

Član 18. **(Osnivački akt)**

- (1) Akt o osnivanju javne predškolske ustanove sadrži:
 - a) naziv, odnosno ime osnivača
 - b) naziv i sjedište predškolske ustanove koja se osniva
 - c) djelatnost predškolske ustanove
 - d) dokaz o osiguranju sredstava za rad predškolske ustanove
 - e) uvjete i način osiguranja prostora, opreme, didaktičkih sredstava i opreme
 - f) vrstu programa predškolskog odgoja i obrazovanja
 - g) prava i obaveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se predškolska ustanova osniva
 - h) ime odgovornog lica predškolske ustanove

i) rok za donošenje pravila

- (2) Akt o osnivanju privatne predškolske ustanove sadrži:
- a) naziv, odnosno ime osnivača
 - b) naziv i sjedište predškolske ustanove koja se osniva
 - c) djelatnost predškolske ustanove
 - d) dokaz o osiguranju sredstava za rad predškolske ustanove
 - e) uvjete i način osiguranja prostora, opreme, didaktičkih sredstava i opreme
 - f) vrstu programa predškolskog odgoja i obrazovanja
 - g) prava i obaveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se predškolska ustanova osniva
 - h) ime odgovornog lica predškolske ustanove
 - i) rok za donošenje pravila

Član 19.

(Uvjeti za početak rada)

- (1) Na osnovu rješenja iz člana 17. stav (5) ovog Zakona predškolska ustanova upisuje se u registar kod nadležnog suda u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/05,68/05,43/09,63/14,32/19 i 85/21) u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja rješenja, čime stiče svojstvo pravnog lica.
- (2) Na osnovu rješenja iz člana 17. stav (5) ovog zakona ustanova je dužna da u roku od šest mjeseci u sudskom registru nadležnog suda izvrši dopunu djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Po dostavljanju dokaza o upisu u sudski registar, ministar donosi rješenje o odobrenju za rad predškolske ustanove ili rješenje o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (4) Na osnovu rješenja iz stava (3) ovog člana predškolska ustanova upisuje se u Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo, čime počinje rad ustanove.
- (5) Spisak predškolskih ustanova koje su dobile rješenje o odobrenju za rad i ustanova koja imaju rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja objavljuje se na kraju svake godine u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“ i na službenoj stranici Ministarstva.
- (6) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra predškolskih ustanova donosi Ministar.

Član 20.

(Statusne promjene i prestanak rada)

- (1) Na osnivanje, rad, statusne promjene i prestanak rada predškolske ustanove primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 2/92,13/94).
- (2) Predškolska ustanova prestaje raditi ako ne postoji potreba za njenim radom ili ako ne ispunjava uvjete i zadatke zbog kojih je osnovana.
- (3) Kad Ministarstvo utvrdi da predškolska ustanova ne ispunjava uvjete koji su propisani ovim Zakonom, odredit će rok u kojem se nedostaci moraju otkloniti.
- (4) Ukoliko se nedostaci ne otklone u određenom roku, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada predškolske ustanove.
- (5) Rješenjem o prestanku rada određuje se rok za prestanak rada, koji ne može biti kraći od tri mjeseca.
- (6) Na osnovu konačnog rješenja iz člana 17. stav (5) ili na osnovu odluke osnivača o prestanku rada predškolske ustanove, ministar donosi rješenje o brisanju predškolske

ustanove iz Registra predškolskih ustanova.

(7) Rješenje o brisanju predškolske ustanove iz registra predškolskih ustanova je konačno i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred mjesno nadležnim sudom.

(8) Ako se tokom obavljanja djelatnosti promijeni naziv ili sjedište predškolske ustanove ili ako počne sa obavljanjem djelatnosti u novim prostorijama, odnosno ako se promijene drugi uslovi propisani zakonom i na temelju zakona donesenim propisom, osnivač predškolske ustanove dužan je izvršiti izmjene osnivačkog akta, te prije početka rada u promijenjenim uslovima podnijeti zahtjev Ministarstvu za izdavanje novog rješenja o ispunjenosti uslova za osnivanje ili nastavak rada.

(9) U periodu do prestanka rada javne predškolske ustanove, osnivač osigurava smještaj djece u drugim predškolskim ustanovama, te uvjete za zaštitu imovine ustanove i prava njenih zaposlenika.

(10) Predškolska ustanova, u skladu sa Zakonom o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/94 i 21/96), ima pečat koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji ustanova izdaje.

Član 21.

(Organizacione forme ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja)

(1) Sa stanovišta organizacionih formi, predškolski odgoj i obrazovanje u predškolskoj ustanovi ostvaruje se:

- a) U jaslicama, po kurikulumu za rani i predškolski odgoj njege i odgojno-obrazovnog rada za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života
- b) U vrtiću, po kurikulumu za rani i predškolski odgoj odgojno-obrazovnog rada za djecu od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu
- c) Po kurikulumu obaveznog uključivanja djece u predškolski odgoj i obrazovanje u godini pred polazak u osnovnu školu.

(2) Predškolska ustanova se može organizirati i registrirati za realizaciju jednog ili više programa iz stava (1) ovog člana.

(3) Djeca s teškoćama u razvoju uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama. Za svako dijete izradit će se program integracije prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.

(4) Djeca bez roditeljskog staranja uključuju se i u ustanove socijalne zaštite u kojima su osigurani uvjeti za njihovu negu, zaštitu, odgoj i obrazovanje.

Član 22.

(Vrijeme obaveznog uključivanja djece u predškolsko obrazovanje)

(1) U godini pred polazak u osnovnu školu, program predškolskog odgoja i obrazovanja obavezan je i namjenjen za svu djecu predškolskog uzrasta od pet do šest godina.

(2) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja zasnovanog na ishodima učenja predškolska ustanova realizira u periodu od 1. oktobra do 30. juna naredne godine i traje od 1 do 4 sata dnevno, odnosno 300 sati (tokom šest mjeseci ili godinu dana).

(3) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja zasnovanog na ishodima učenja iz stava (2) ovog člana i način njegove realizacije donosi ministar, a provode predškolske ustanove.

(4) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruju se realizacijom

pomenutog Programa.

Član 23. (Prijem djece)

- (1) Prijem djece u predškolsku ustanovu, osim djece koja imaju obavezu iz člana 22. ovog Zakona, vrši se tokom cijele godine, u skladu s ovim Zakonom i Pravilnikom o prijemu djece u predškolske ustanove koji donosi ministar.
- (2) Pravilnikom iz stava (1) ovog člana uređuje se postupak upisa djece u predškolsku ustanovu, način organiziranja i ostvarivanja programa predškolskog odgoja, obrazovanja djece predškolske dobi, te prava i obaveze roditelja odnosno staratelja djece - korisnika usluga predškolskih ustanova.
- (3) Predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura, bez diskriminacije osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.
- (4) Prije polaska u predškolsku ustanovu dijete mora imati ljekarsko uvjerenje o psihičkom i fizičkom razvoju djeteta i laboratorijske nalaze koji sadrže bris nosa i grla i nalaz stolice izdato od nadležne institucije.

Član 24. (Igraonice za djecu)

- (1) Za potrebe igre i druženja djece može se registrovati igraonica za djecu (u daljem tekstu: igraonica) u poslovnom ili stambenom prostoru.
- (2) Igraonica je obavezna da ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i zaposlenih lica, u skladu sa podzakonskim propisima kojima se regulišu standardi i normativi za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Igraonica može poslovati u okviru društva ili kao obrt u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 81/15 i 75/21) i Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 75/21).
- (4) Registracija igraonice vrši se u skladu sa propisima kojima je uređena registracija društva, odnosno obrta.
- (5) Društvo može obavljati djelatnost igraonice u sjedištu ili u svojoj organizacionoj jedinici ako je kod nadležnog registracionog organa grada/općine izvršio njenu registraciju u skladu sa šifrom djelatnosti.
- (6) Društvo koje u sjedištu ili organizacionoj jedinici obavlja djelatnosti različite od djelatnosti igraonice, a na ovim mjestima namjerava početi obavljanje djelatnosti igraonice, nije u obavezi da igraonicu registruje kao posebnu organizacionu jedinicu.
- (7) U slučaju iz stava (6) ovog člana, društvo, odnosno obrt je u obavezi da u rješenju o registraciji ima upisanu djelatnost igraonice u skladu sa šifrom djelatnosti.
- (8) Ako društvo, odnosno obrt namjerava početi obavljanje djelatnosti igraonice izvan sjedišta ili postojeće organizacione jedinice, u obavezi je da izvrši registraciju igraonice kao posebne organizacione jedinice.
- (9) Nakon registracije igraonice u skladu sa stavom (4) ovog člana, nadležni organ u jedinici lokalne samouprave dostavlja rješenje o registraciji društva ili obrta, odnosno dostavlja Ministarstvu i nadležnoj Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove rješenje o upisu u sudski registar.
- (10) Nadležna Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Unsko-sanskog kantona dužna je da u roku od 45 dana od dostavljanja dokumentacije iz stava (9) ovog člana izvrši kontrolu ispunjenosti uslova rada igraonice, a u skladu sa ovim zakonom, propisima kojima je

uređena registracija društva ili obrta i propisom kojim se propisuju standardi i normativi za oblast ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

(11) U slučaju da se u inspekcijskom pregledu ustanovi da nisu ispunjeni uslovi za rad igraonice, nadležni inspektor donosi rješenje kojim se nalaže otklanjanje nepravilnosti u roku od 30 dana.

(12) Ukoliko se ne otklone nepravilnosti u roku iz stava (11) ovog člana, nadležni inspektor donosi rješenje o zabrani rada, o čemu obavještava nadležni organ jedinice lokalne samouprave i Ministarstvo.

(13) Igraonice nemaju status predškolske ustanove.

POGLAVLJE V. PROGRAMI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Član 25.

(Zajednička jezgra programa)

(1) U svim predškolskim ustanovama Unsko-sanskog kantona uspostavljaju se i primjenjuju programi odgojno-obrazovnog rada koji obavezno sadrže zajedničku jezgru cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa osigurava i garantira:

- a) kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti
- b) dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama
- c) primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta
- d) da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini
- e) zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice
- f) slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju

Član 26.

(Namjena i sadržaj programa)

(1) U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od šest mjeseci do polaska u školu.

(2) Programima odgojno-obrazovnog rada s djecom iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te profil i školska sprema zaposlenih koji realiziraju svaki od ovih programa.

Član 27.

(Vrste programa)

(1) U predškolskim ustanovama Unsko-sanskog kantona realiziraju se sljedeći programi:

- a) Cjeloviti razvojni kurikulumi
- b) Specijalizirani razvojni programi
- c) Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni program
- d) Program integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe
- e) Program rada produženog boravka
- f) Programi jačanja roditeljskih kompetencija

- g) Programi za djecu u godini pred polazak u školu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja
- (2) Programe iz stava (1) a), c) i e) ovog člana donosi Ministar, a programe iz tačaka b) i d) donosi predškolska ustanova u saradnji s JU „Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona“.

Član 28.

(Cjeloviti razvojni program)

- (1) Cjelovitim razvojnim programom predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se obim, oblici i metodologija odgojno-obrazovnog rada s djecom od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu. Cjeloviti razvojni program osigurava uvjete za cjelovit razvoj djeteta predškolskog uzrasta.
- (2) Strukturu cjelovitog razvojnog programa iz stava (1) ovog člana čine:
 - a) programi njege i odgojnog rada s djecom od šest mjeseci do navršene treće godine života
 - b) program odgojno-obrazovnog rada za djecu u četvrtoj godini života
 - c) program odgojno-obrazovnog rada za djecu u petoj i šestoj godini života
 - d) obavezni odgojno-obrazovni program za djecu u šestoj godini života iz člana (22) ovog Zakona
- (3) Cjeloviti razvojni program obavezno se ostvaruje u predškolskoj ustanovi, u ustanovi socijalne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja ili u drugim odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se radi s djecom predškolskog uzrasta.

Član 29.

(Specijalizirani razvojni programi)

- (1) Specijalizirani razvojni programi predškolskog odgoja i obrazovanja sadrže kontinuirane ili povremene aktivnosti koje se mogu organizirati jednom ili više puta nedjeljno, u trajanju od jednog, dva ili više sati, u skladu sa potrebama i interesom porodice i djeteta.
- (2) Specijalizirani programi predškolskog odgoja i obrazovanja sadrže odgojno-obrazovni rad iz muzičke i likovne umjetnosti, sporta, lutkarstva, stranih jezika, rekreacije i drugih oblasti koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesa i sklonosti djece.

Član 30.

(Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi)

- (1) Interventnim, kompenzacionim i rehabilitacionim programima predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se ciljevi, zadaci, obim, sadržaji i oblici odgojno-obrazovnog rada za djecu koja imaju razvojne teškoće, traumatiziranu djecu, djecu koja u svojoj porodici nemaju uvjete za normalan razvoj, kao što su djeca mentalno, fizički ili na drugi način oboljelih roditelja, djeca društveno neprilagođenih roditelja, djeca iz posebno ugroženih socijalnih kategorija, djeca roditelja posebno niskog obrazovnog nivoa i druga djeca koja, zbog uvjeta u kojima žive, ne mogu uspješno pratiti druge programe predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (2) Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi realiziraju se za djecu od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu, a najduže do napunjenih 8 godina.
- (3) Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi se, uz cjeloviti razvojni program, izvode u svim predškolskim ustanovama, zavisno od potreba djece, a naročito u ustanovama

socijalne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja.

Član 31.

(Program integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe)

(1) Program integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe u odgojnom smislu označava organizaciju zajedničkog odgoja i obrazovanja za svu djecu.

(2) Cilj Programa integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe predškolske ustanove je osiguravanje optimalnih uvjeta i kvalitetnog sistema podrške razvoju djeteta u uvjetima integracije i inkluzije u predškolskoj ustanovi, kao i jačanje djetetovih ličnih potencijala i kompetencija za samostalno, odgovorno i djelotvorno ponašanje u komunikaciji sa sobom i drugima.

(3) Zadaci programa su:

- a) Senzibilizirati djecu za uočavanje i poštovanje različitosti kao pozitivnih osobina i bogatstva svijeta u kojem živimo
- b) Razvijati socijalne vještine kao pretpostavku za razumijevanje i zadovoljenje osobnih prava i potreba, ali i potreba i prava drugoga
- c) Razvijati pozitivnu sliku o sebi kod djece
- d) Poticati razvoj sposobnosti suradničkog učenja
- e) Sistemski raditi na okruženju podrške uvjetima inkluzije.

(4) Predškolske ustanove su dužne imenovati koordinatora za obavljanje poslova praćenja i koordinacije sa Stručnim tijelom, a u vezi sa provođenjem procesa praćenja djece sa teškoćama u razvoju u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom zdravlja i invaliditeta (MKF).

Član 32.

(Program rada produženog boravka)

(1) Predškolska ustanova može uz prethodnu saglasnost Ministarstva organizirati produženi boravak, kao poseban neobavezni oblik odgojno-obrazovnog rada sa učenicima prvog i drugog razreda razredne nastave, koji će se realizirati u predškolskoj ustanovi i u okviru kojeg učenici imaju samostalan rad, niz različitih oblika slobodnih aktivnosti i zdravu ishranu.

(2) Sredstva za rad produženog boravka se osiguravaju na način da se rad uposlenika u produženom boravku finansira iz Budžeta Kantona, a da se boravak i ishrana djece - korisnika usluge produženog boravka finansira iz uplata roditelja na osnovu utvrđene ekonomske cijene boravka koju čine troškovi boravka i ishrane djece.

(3) Predškolska ustanova je obavezna Ministarstvu dostaviti plan i program rada produženog boravka uz godišnji program rada, kojim planirani broj korisnika mora biti usklađen sa kapacitetom sa kojim ustanova za ovu namjenu raspolaže.

(4) Postupak utvrđivanja uvjeta za produženi boravak utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 33.

(Program jačanja roditeljskih kompetencija)

Programom jačanja roditeljskih kompetencija utvrđuju se sljedeći sadržaji:

1) Edukativni

- a) razvojne karakteristike i potrebe djeteta predškolske dobi

- b) djelotvorni i nedjelotvorni odgojni postupci
- c) prevencija poremećaja u ponašanju
- d) ovisnosti i roditeljsko ponašanje
- e) uticaj zaposlenosti i nezaposlenosti na roditeljstvo

2) Informativni

- a) informiranje i dostupnost prve pomoći
- b) mjere socijalne zaštite
- c) informiranje i dostupnost programa zapošljavanja
- d) mjere zdravstvene zaštite za djecu s posebnim potrebama

3) Promotivni

- a) promocija odgoja za mir, nenasilno rješavanje sukoba, solidarnost i toleranciju

Član 34.

(Programi za djecu pred polazak u školu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Programima za djecu pred polazak u školu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja osigurava se pravo jednakog pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem odgoju i obrazovanju za svako dijete.
- (2) U okviru ovih programa sva djeca u godini pred polazak u školu moraju provesti najmanje 300 sati.
- (3) O boravku djece u predškolskoj ustanovi vodi se posebna evidencija propisana Pravilnikom o vođenju evidencije i dokumentacije u predškolskoj ustanovi kojeg donosi ministar.
- (4) O boravku djece u okviru ovog programa predškolske ustanove izdaju uvjerenje na obrascima koje propisuje Ministarstvo.

POGLAVLJE VI. PRIMJENA PEDAGOŠKIH STANDARDI I NORMATIVA

Član 35.

(Pedagoški standardi i normativi)

- (1) Predškolske ustanove obavljaju djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja na osnovu kurikulumu čije zajedničke osnove propisuje Ministarstvo, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Standardima i normativima u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurava se dosljedna i efikasna primjena zajedničke jezgre programa u svim predškolskim ustanovama Unsko-sanskog kantona.
- (3) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog člana donosi Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.

Član 36.

(Osiguranje primjene i sadržaji po izboru)

- (1) Za provođenje standarda i normativa nadležno je Ministarstvo, a za provođenje zajedničke jezgre u oblasti predškolskog obrazovanja nadležna je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

(2) U okviru programa, javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realizacije određenih sadržaja po svom izboru u skladu s odredbama ovog Zakona.

Član 37. **(Programi rada i izvještaji o radu)**

- (1) Predškolske ustanove obavezne su donositi godišnje programe rada.
- (2) Godišnji program rada, na prijedlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove i dostavlja do kraja septembra tekuće godine Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i osnivaču.
- (3) Izvještaji o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i programi rada i najkasnije do kraja septembra tekuće godine prosljeđuju Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i osnivaču na razmatranje i usvajanje.
- (4) Metodologiju izrade godišnjeg programa rada donosi JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona.

Član 38. **(Nadzor)**

- (1) Ministarstvo, JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Unsko-sanskog kantona obavezni su osigurati kontrolne mehanizme nadzora. Ministarstvo provodi nadzor nad zakonitošću rada predškolskih ustanova. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Unsko-sanskog kantona provodi inspekcijski nadzor. Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona, podzakonskih i općih akata iz oblasti predškolskog obrazovanja i s tim u vezi poduzimanje odgovarajućih mjera, vrše inspektori za obrazovanje u skladu sa zakonom. Stručni nadzor vrši JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona.
- (2) Svrha vršenja nadzora iz stava (1) ovog člana ima za cilj praćenje i unapređivanje rada u predškolskim ustanovama, kako bi se osiguralo da sve predškolske ustanove rade u skladu sa zakonskim propisima, Pedagoškim standardima i normativima i ostalim propisima.
- (3) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:
 - a) postupanje predškolske ustanove u pogledu primjene i provođenja ovog Zakona, drugih propisa, općih akata i drugih akata koje donosi ministar,
 - b) primjenu standarda koje određuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje,
 - c) primjenu Pedagoških standarda za predškolski odgoj i obrazovanje,
 - d) primjenu Kriterija za finansiranje predškolskih ustanova,
 - e) kontrolu stručne zastupljenosti odgojno-obrazovnog rada odgovarajućim profilom i stručnom spremom nastavnog kadra, utvrđenih ovim zakonom i kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje,
 - f) rad stručnih organa predškolske ustanove,
 - g) upotrebu odobrenih kurikuluma i programa,
 - h) upis djece u predškolsku ustanovu,
 - i) primjenu zakonskih i drugih odredbi koje se odnose na statusna pitanja djece
 - j) vođenje relevantne dokumentacije i evidencije,
 - k) kontrolu javnih isprava, općih i pojedinačnih akata predškolske ustanove i drugih akata koja se odnose na rad organa koje kontrolira,
 - l) kontrolu upisa u registar koji vodi Ministarstvo i upisa u sudski registar,

- m) pravo i obavezu inspektora na izricanje mjera i utvrđivanje rokova za njihovo izvršenje u skladu sa zakonom,
 - n) podnošenje prijave nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili privredni prijestup, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,
 - o) utvrđivanje potrebe za zaposlenikom, objavu oglasa, odnosno konkursa, izbor kandidata, zasnivanje radnoga odnosa, raspored na poslove za koje je zasnovan radni odnos, te zaduživanje radnim obavezama u skladu s ugovorom o radu,
 - p) utvrđivanje prestanka potrebe za radom zaposlenika, osiguranje njegovih prava, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnog odnosa,
 - q) ostvarivanje prava, obaveze i odgovornosti iz radnoga odnosa u skladu sa zakonom, drugim propisom i općim aktom nadzirane ustanove,
 - r) da li je procedura izbora direktora provedena na propisan način i u propisanom postupku, te ispunjava li direktor svoje dužnosti i obaveze,
 - s) da li je upravni odbor ili drugo kolegijalno tijelo koje upravlja nadziranom ustanovom postupao u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima,
 - t) da li je sastav, način imenovanja, odnosno izbora i trajanje mandata upravnog odbora ili drugoga kolegijalnog tijela koje upravlja nadziranom ustanovom u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima,
 - u) da li je osnivanje i sastav stručnih i drugih tijela nadzirane ustanove u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju, pravilima i općim aktom.
 - v) da li je stručni aktiv i druga stručna tijela nadzirane ustanove postupalo u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima.
- (4) Stručni nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:
- a) praćenje rada predškolske ustanove,
 - b) praćenje realizacije programa predškolskog odgoja i obrazovanja,
 - c) praćenje i ocjenjivanje rada odgajatelja, stručnih saradnika i direktora predškolske ustanove,
 - d) pružanje stručne pomoći planiranju, programiranju i organizaciji odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi.
 - e) praćenje i organizacija edukacija za odgajatelje, stručne saradnike i direktora predškolske ustanove,
 - f) predlaganje nadležnom Ministarstvu poduzimanje neophodnih mjera za otklanjanje nepravilnosti, nedostataka, te za unapređivanje odgojno-obrazovnog i stručnog rada.
- (5) Upravni nadzor, odnosno nadzor nad zakonitošću rada predškolske ustanove i nadzor nad primjenom pozitivnih zakonskih propisa vrše službenici Ministarstva koje imenuje ministar.
- (6) Izvještaj o obavljenom stručnom nadzoru i poduzetim mjerama iz člana (38) ovoga Zakona dostavlja se direktoru predškolske ustanove i ministru.

POGLAVLJE VII. ODGAJATELJI, STRUČNI SARADNICI I SARADNICI

Član 39.

(Odgajatelji i stručni saradnici)

- (1) Odgojno-obrazovne aktivnosti od šest mjeseci do šeste godine života u predškolskoj ustanovi izvode odgajatelji i medicinski radnici.
- (2) Radno mjesto odgajatelja u predškolskoj ustanovi može imati osoba koja, uz opće uvjete propisane ovim Zakonom, ima višu (VI) ili visoku školsku spremu (VII)

nastavničkog smjera, odnosno osoba sa završenim I, II i III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent na nastavničkom fakultetu - smjer odgajatelj.

(3) Radno mjesto medicinske sestre/tehničara u predškolskoj ustanovi raspoređene u jasličkoj grupi može imati osoba koja, uz opće uvjete propisane ovim Zakonom, ima srednju, višu (VI) ili visoku školsku spremu (VII) zdravstvenog smjera, odnosno osoba sa završenim I, II i III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent na zdravstvenom fakultetu.

(4) Pedagoške, psihološke, defektološke, edukacijsko-rehabilitacijske i druge stručne poslove obrazovno-odgojnog rada u predškolskoj ustanovi obavljaju stručni saradnici s odgovarajućim stepenom obrazovanja, odnosno osobe sa završenim I, II i III ciklusom bolonjskog visokog obrazovnog procesa na fakultetu odgovarajućeg smjera, utvrđenim Pedagoškim standardima i normativima za određeni profil.

Član 40.

(Opći uvjeti za zapošljavanje)

(1) Kandidati koji konkurišu na radna mjesta u predškolskim ustanovama moraju ispunjavati sljedeće opće uvjete:

- a) da su državljani Bosne i Hercegovine,
- b) da su stariji od 18 godina,
- c) da ima odgovarajuću diplomu, odnosno stepen stručne spreme utvrđen ovim Zakonom ili Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje,
- d) da su zdravstveno sposobni za obavljanje poslova utvrđenih za to radno mjesto,
- e) da nisu obuhvaćeni odredbom člana IX.1. Ustava Bosne i Hercegovine,
- f) da nisu osuđeni za krivično djelo koje ih s obzirom na prirodu krivičnog djela čini nesigurnim ili na drugi način nepodobnim za rad s djecom,
- g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak.

(2) Lica koja su rođena poslije 1980. godine nisu dužna podnositi dokaze o ispunjavanju uvjeta iz tačke e) stav (1) ovog člana.

Član 41.

(Način zapošljavanja)

(1) Zaposlenici definiraju radni angažman ugovorom o radu u skladu sa Zakonom o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16,89/18,23/20,49/21,103/21,44/22 i 39/24).

(2) Zaposlenici sa stalnim radnim odnosom u predškolskoj ustanovi mogu biti raspoređeni internim premještajem bez raspisivanja konkursa.

(3) Interni premještaj iz stava (2) ovog člana vrši se ako u predškolskoj ustanovi postoji upražnjeno radno mjesto kao posljedica reorganizacije, povećanog obima posla ili odlaska zaposlenika u penziju, a u školi postoji zaposlenik na neodređeno radno vrijeme sa potrebnim kvalifikacijama za to radno mjesto.

(4) Odgajatelji, stručni saradnici i drugi zaposlenici zapošljavaju se preuzimanjem zaposlenika iz drugih ustanova sa spiska zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba za predškolske ustanove, osnovne i srednje škole koji se vodi u Ministarstvu.

(5) Ukoliko u predškolskoj stanovi postoji upražnjeno radno mjesto, ustanova je dužna prvo preuzeti lice sa spiska zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba iz stava (4) ovog člana, koje ispunjava sve opće i posebne uvjete za to radno mjesto.

(6) Ukoliko se upražnjeno radno mjesto u predškolskoj ustanovi ne popuni licem s liste tehnološkog viška, radno mjesto se popunjava putem javnog konkursa koji se provodi u skladu s pravilnikom o prijemu u radni odnos kojeg donosi ministar.

(7) Radni odnos (angažman) zaposlenika zasnovan na određeno radno vrijeme, ne može prerasti u radni odnos na neodređeno radno vrijeme.

(8) Zaposlenicima koji su zaključili više uzastopnih ugovora na određeno vrijeme, bez obzira na dužinu trajanja tih ugovora, radni odnos ne može prerasti u radni odnos na neodređeno vrijeme.

(9) Angažman asistenata vrši se bez konkursa uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra, a najduže za jednu pedagošku godinu u skladu sa podzakonskim aktima koji utvrđuju uvjete za inkluzivne prakse u skladu sa potrebama djece.

Član 42.

(Zaposlenici za čijim je radom prestala potreba)

(1) Pravo na evidentiranje u spisak zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba iz člana 41. stav (4) ovog Zakona imaju zaposlenici koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, u okviru svog profila i stručne spreme u javnim predškolskim ustanovama za čijim je radom Skupština iskazala javni interes.

(2) Predškolska ustanova čiji je osnivač Skupština Kantona, dužna je u skladu sa Pedagoškim standardima dostaviti Ministarstvu podatke o zaposlenicima ustanove za čijim radom je djelimično ili u potpunosti prestala potreba na nivou ustanove. Odgovornost za dostavljanje podataka snosi direktor ustanove.

(3) Pravilnik kojim se definiraju kriteriji za proglašavanje zaposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba, te uvjete preuzimanja zaposlenika iz jedne ustanove u drugu donosi ministar uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.

Član 43.

(Privremeno angažiranje zaposlenika)

(1) Odgajatelj, medicinski radnik i stručni saradnik koji ispunjavaju uvjete utvrđene ovim zakonom mogu biti angažirani na određeno vrijeme do okončanja konkursne procedure, a najduže u trajanju do šest mjeseci bez konkursa radi:

- a) osiguranja stručne zastupljenosti u odgojnim grupama i obavljanja drugih neophodnih poslova do okončanja konkursne procedure,
- b) zamjene odsutnog zaposlenika ustanove (bolovanje, neplaćeno odsustvo i sl.) do okončanja konkursne procedure.

(2) Lica koja nemaju propisane kvalifikacije, ali imaju odgovarajući stepen stručne spreme nastavničkog usmjerenja - razredna nastava, mogu biti privremeno angažirani u predškolskoj ustanovi na poslovima odgajatelja na određeno vrijeme, a najduže u trajanju do šest mjeseci, dok se ne angažira ili zaposli odgajatelj koji ima propisane kvalifikacije.

Član 44.

(Ljekarski pregled i upućivanje zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti)

(1) Prije početka pedagoške godine svi zaposlenici ustanove moraju izvršiti ljekarski pregled za tu pedagošku godinu. Troškove pregleda snosi ustanova, a osigurava osnivač.

(2) Osoba koja boluje od zarazne, duševne ili socijalne bolesti (alkoholizam, narkomanija, sociopatsko ponašanje) ne može raditi u predškolskoj ustanovi.

- (3) Ako se u toku pedagoške godine ustanovi da je zaposlenik obolio od zarazne, duševne ili socijalne bolesti ili ima ozbiljne psihičke poremećaje koje je utvrdila ovlaštena zdravstvena ustanova, bit će oslobođen obavljanja poslova koji podrazumijevaju rad s djecom do izlječenja.
- (4) U slučaju osnovane sumnje da je zaposlenikovo psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost direktor ustanove može donijeti odluku o upućivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti.
- (5) Na odluku iz stava (4) ovog člana zaposlenik ima pravo podnijeti žalbu upravnom odboru.
- (6) Odluka upravnog odbora o žalbi iz stava (5) ovog člana je konačna, a može se osporavati pred nadležnim sudom.
- (7) Zaposlenik čija je žalba odbačena ili odbijena obavezan je izvršiti ocjenu radne sposobnosti.
- (8) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti iz stava (4) ovog člana padaju na teret ustanove.
- (9) Zaposlenik koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog člana čini povredu radne obaveze.
- (10) Ako se ocjenom radne sposobnosti utvrdi da zaposlenik nije u mogućnosti uredno izvršavati svoje radne obaveze, ustanova će mu ponuditi odgovarajuće poslove prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uvjeti.
- (11) Pravilima ustanove bliže se određuje postupak prema takvom licu i njegov daljnji radni status.

Član 45.

(Radno vrijeme i raspored radnog vremena)

- (1) Radno vrijeme u predškolskoj ustanovi utvrđuje osnivač u skladu sa potrebama djece i njihovih roditelja ili staratelja, a u skladu sa zakonima kojima se uređuje oblast rada i radnih odnosa.
- (2) Pravilima ustanove utvrđuje se raspored radnog vremena i korištenja dnevnog odmora u toku radnog dana odgajatelja, medicinskih radnika, saradnika i ostalih uposlenika u okviru 40 - satne radne sedmice, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

POGLAVLJE VIII. STRUČNI STANDARDI

Član 46.

(Profil stručnjaka)

- (1) Profil za obavljanje dužnosti odgajatelja definiran zajedničkom jezgrom programa za predškolski odgoj i obrazovanje, stepen stručne spreme i ostali uvjeti za obavljanje odgajateljske dužnosti bliže se definiraju standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (2) Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja realiziraju odgajatelji i specijalizirani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, liječnici, socijalni radnici) s visokom stručnom spremom.
- (3) Njegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici sa završenim fakultetom, visokom, višom ili srednjom medicinskom školom.
- (4) Poslove odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskoj ustanovi mogu obavljati lica koja pored općih uvjeta u pogledu stručne spreme imaju završen VII stepen stručne

spreme, odnosno, I, II ili III ciklus bolonjskog sistema obrazovanja ili ekvivalent.

Član 47.
(Pomoćnici u nastavi/Asistenti)

- (1) U realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada mogu učestvovati i lica s visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog, medicinskog smjera i lica sa završenom visokom stručnom spremom zvanja – socijalna pedagogija i duhovna skrb u svojstvu asistenta.
- (2) Program rada pomoćnika u nastavi/asistenata definisaće se posebnim Pravilnikom koji reguliše ovu oblast.
- (3) Pravilnik iz stava (2) ovog člana donosi ministar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona.

Član 48.
(Polaganje stručnog ispita)

- (1) Odgajatelji, stručni saradnici i saradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi imaju status pripravnika.
- (2) Pripravnički staž traje najmanje šest mjeseci, a najviše jednu godinu, a po završetku pripravničkog staža, pripravnik je obavezan položiti stručni ispit.
- (3) Osobama bez radnog iskustva predškolska ustanova može omogućiti volonterski rad i polaganje stručnog ispita, a da ih pritom ne zaposli.
- (4) Predškolska ustanova dužna je pripravniku izdati rješenje o pripravničkom stažu sa rokom polaganja stručnog ispita i odrediti mentora koji će ga pripremati za ispit.
- (5) Ako pripravnik u predškolskoj ustanovi ne položi stručni ispit u roku naznačenom u rješenju, prestaje mu radni odnos u toj ustanovi.
- (6) Ministar će pitanje polaganja stručnih ispita bliže regulirati posebnim pravilnikom.

Član 49.
(Ocjenjivanje i napredovanje zaposlenika)

- (1) Rad zaposlenika se ocjenjuje na osnovi Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u predškolskim ustanovama i osnovnim školama na području Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 18/25).
- (2) Sastavni dio Pravilnika su smjernice o primjeni Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u predškolskim ustanovama i osnovnim školama na području Unsko-sanskog kantona, kojima se definira napredovanje i sticanje posebnih zvanja odgajatelja i stručnih saradnika.

Član 50.
(Stručni organi)

Stručno vijeće i stručni aktivni su stručni organi koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Član 51.
(Stručno vijeće)

- (1) Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:
 - a) prati i analizira organizaciju i realizaciju programa odgojno-obrazovnog rada,
 - b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovu realizaciju,
 - c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada,
 - d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
 - e) formira, prati i analizira rad stručnih tijela/komisija/odbora/aktiva,
 - f) kandidira predstavnike zaposlenika u upravnom odboru,
 - g) predlaže i prati realizaciju saradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.
- (2) Stručnim vijećem rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 52.
(Stručni aktivni)

- (1) Stručni aktivni formiraju se od stručnih radnika po uzrasnim grupama u kojima se realizira odgojno-obrazovni proces.
- (2) Stručni aktivni obavlja sljedeće poslove:
 - a) brine o usklađivanju rada istih uzrasnih grupa,
 - b) poduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svom aktivu,
 - c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece i predlaže mjere za njihovu uspješnost
- (3) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik aktiva kojeg biraju članovi aktiva.
- (4) U predškolskim ustanovama koje zbog kapaciteta i veličine ustanove ne mogu formirati stručne aktivne, poslove stručnih aktiva obavljat će stručno vijeće.
- (5) Stručni aktivni mogu se formirati na nivou predškolske ustanove, općine/grada i Kantona.

**POGLAVLJE IX. ORGANI UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA
PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA**

Član 53.
(Upravni odbor)

- (1) Organ upravljanja u predškolskoj ustanovi je upravni odbor. Upravni odbor javne predškolske ustanove imenuje i razrješava osnivač.
- (2) Upravni odbor javne predškolske ustanove ima pet članova. Dva člana imenuju se iz reda osnivača, dva iz reda stručnih zaposlenika predškolske ustanove i jedan iz reda roditelja.
- (3) Članovi upravnog odbora iz reda osnivača biraju se na osnovi javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03 i 34/03, 65/13).
- (4) Članove upravnog odbora iz reda stručnih zaposlenika biraju svi zaposlenici predškolske ustanove.
- (5) Člana upravnog odbora iz reda roditelja predlaže vijeće roditelja predškolske ustanove.
- (6) Sastav upravnog odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema važećem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.
- (7) Članovi upravnog odbora biraju se na period od 4 godine, s mogućnošću još jednog izbora.

- (8) Kriteriji za izbor članova upravnog odbora regulirat će se pravilima ustanove.
- (9) Način rada upravnog odbora regulirat će se poslovnikom o radu upravnog odbora.
- (10) Upravni odbor nije obavezan organ privatne predškolske ustanove.
- (11) Ukoliko privatna predškolska ustanova nema upravni odbor, funkciju upravnog odbora vrši direktor.
- (12) Sjednicama upravnog odbora može da prisustvuje i povjerenik sindikata/sindikalne podružnice bez prava učestvovanja i odlučivanja.

Član 54. **(Poslovi upravnog odbora)**

- (1) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje predškolskom ustanovom i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih potencijala.
- (2) Upravni odbor, pored poslova utvrđenih zakonom, obavlja i sljedeće poslove:
 - a) Donosi poslovnik o radu Upravnog odbora.
 - b) Odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je ustanova osnovana, ako zakonom nije određeno da o njima odlučuje drugi organ ustanove.
 - c) Razmatra plan upisa djece.
 - d) Razmatra rezultate predškolskog odgoja i obrazovanja.
 - e) Odlučuje o prigovorima roditelja na rad ustanove i stručnih radnika.
 - f) Donosi pravila predškolske ustanove.
 - g) Imenuje i razrješava direktora predškolske ustanove.
 - h) Objavljuje konkurs za izbor odgajatelja i stručnih saradnika.
 - i) Vršiti izbor, prijem i odlučuje o prestanku rada stručnih radnika.
 - j) Odlučuje o žalbama po konkursu.
 - k) Usvaja godišnji program rada predškolske ustanove.
 - l) Razmatra i usvaja izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada predškolske ustanove.
 - m) Prati uspjeh djece i poduzima mjere za unapređenje uvjeta rada u predškolskoj ustanovi i poboljšanje odgojno-obrazovnog rada.
 - n) Donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druge opće akte u skladu sa zakonom i pravilima predškolske ustanove.
 - o) Donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun.
 - p) Usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad direktora.
 - q) Rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem.
 - r) Odlučuje o prigovorima zaposlenika na rješenja kojima je drugi organ, određen pravilima ustanove, odlučio o pravu, odgovornosti i obavezama zaposlenika iz radnih odnosa.
 - s) Najmanje jednom godišnje podnosi osnivaču izvještaj o svom radu.

Član 55. **(Direktor ustanove)**

- (1) Direktora javne predškolske ustanove imenuje i razrješava upravni odbor na osnovu javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03,34/03,65/13) uz saglasnost osnivača.
- (2) Direktor javne predškolske ustanove se imenuje na period od četiri godine i može biti još jednom uzastopno imenovan. Direktor privatne predškolske ustanove imenuje se na neograničan period.

- (3) Za direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje, pored općih uvjeta, u pogledu stručne sprema ima VI ili VII stepen stručne sprema odnosno I, II i III ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent, ispunjava uvjete iz oblasti predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije i društvenih nauka i ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci.
- (4) Zaposleniku predškolske ustanove koji se imenuje za direktora predškolske ustanove sa područja Kantona, miruju prava i obaveze iz radnog odnosa, koje podrazumijevaju prethodno radno mjesto. Nakon isteka mandata zaposlenik se vraća na radno mjesto na kojem je bio raspoređen prije imenovanja na poziciju direktora.
- (5) Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi upravnom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja.
- (6) Izuzetno, za direktora predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja i ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u nastavi ili na pedagoško-psihološkim poslovima ili drugim poslovima stručnog saradnika, da se ističe svojim radom, sposobnostima organizacije odgojno obrazovnog rada o čemu posjeduje mjerljive pokazatelje.
- (7) Direktora privatne predškolske ustanove imenuje osnivač.

Član 56. **(Vršilac dužnosti direktora)**

- (1) Ako se na konkursu ne izabere direktor, upravni odbor bez konkursa imenuje vršioca dužnosti iz reda odgajatelja i stručnih saradnika, koji ispunjavaju uvjete konkursa.
- (2) Vršilac dužnosti imenuje se do imenovanja direktora, a najduže do 6 mjeseci.
- (3) Vršilac dužnosti ima sva prava i dužnosti direktora.

Član 57. **(Poslovi direktora)**

- (1) Direktor je odgovoran za rukovođenje predškolskom ustanovom i za realizaciju njenih programskih aktivnosti.
- (2) Direktor predškolske ustanove, pored poslova i zadataka utvrđenih zakonom, obavlja sljedeće poslove:
- a) zastupa i predstavlja predškolšku ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada,
 - b) predlaže upravnom odboru program rada predškolske ustanove, te mjere i aktivnosti za njegovo provođenje,
 - c) dostavlja nadležnom Ministarstvu broj djece upisane u tekuću pedagošku godinu do kraja septembra,
 - d) podnosi upravnom odboru izvještaj o radu i finansijskom poslovanju predškolske ustanove,
 - e) obezbjeđuje namjensko trošenje vlastitih prihoda u predškolskoj ustanovi,
 - f) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa,
 - g) vrši ocjenjivanje zaposlenika u skladu s rezultatima rada,
 - h) izvršava odluke upavnog odbora,
 - i) rukovodi radom stručnog vijeća,
 - j) stara se o osiguranju ispravnosti namirnica i bezbjednoj distribuciji hrane,
 - k) stara se o osiguranju uslova za redovno higijensko održavanje prostora, opreme i igračaka
 - l) poduzima mjere radi izvršavanja naloga Ministarstva, obrazovnog inspektora, Pedagoškog zavoda,
 - m) sprovodi odluke, zaključke i rješenja Ministarstva i kantonalnog inspektora za obrazovanje,

- n) surađuje sa vladinim i nevladinim organizacijama uz prethodnu saglasnost Ministarstva
 - o) poduzima mjere zaštite prava djece, te o svakom kršenju ili sumnji o kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djecom, odmah obavještava nadležne institucije,
 - p) obavlja i druge poslove i zadatke predviđene zakonom i pravilima predškolske ustanove.
- (3) Direktor ustanove kontinuirano prati, analizira i vrednuje rad odgojno-obrazovnih zaposlenika na osnovu pribavljenog mišljenja stručnog vijeća ili stručnog tima, te ga ocjenjuje najmanje jednom u toku godine.

Član 58.

(Prestanak dužnosti direktora)

- (1) Dužnost direktora prestaje:
 - a) istekom mandata,
 - b) na lični zahtjev - ostavkom,
 - c) stjecanjem uvjeta za prestanak radnog odnosa,
 - d) razrješenjem.
- (2) Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi upravni odbor.
- (3) Inicijativu za razrješenje direktora ustanove mogu pokrenuti:
 - a) ministar,
 - b) upravni odbor,
 - c) sindikalna organizacija ustanove,
 - d) vijeće roditelja,
 - e) inspektor za osnovno obrazovanje,
 - f) JU Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona.
- (4) Inicijativa za razrješenje direktora dostavlja se upravnom odboru.
- (5) Upravni odbor je dužan u roku od 8 dana od dana dostavljanja inicijative imenovati komisiju koja će razmotriti inicijativu za razrješenje direktora i utvrditi navode iz inicijative.
- (6) Komisiju iz stava (5) ovog člana čine tri člana: predstavnik osnivača, inspektor za osnovno obrazovanje i član upravnog odbora.
- (7) Komisija će utvrditi da li su ispunjeni uvjeti predviđeni za razrješenje propisani ovim Zakonom i mišljenje dostaviti upravnom odboru.
- (8) Na osnovu mišljenja komisije, upravni odbor će donijeti konačnu odluku, uz saglasnost ministra i o njoj obavijestiti pokretača inicijative.

Član 59.

(Razrješenje direktora prije isteka roka na koji je imenovan)

- (1) Upravi odbor je obavezan razriješiti direktora prije isteka mandata ako:
 - a) se utvrdi da ne izvršava obaveze iz ovog Zakona,
 - b) ako su, zbog provođenja akata ili odluke koju je donio nastale veće štete za ustanovu, korisnike usluga ili radnike zaposlene u predškolskoj ustanovi,
 - c) ako upravni odbor utvrdi da predškolska ustanova ne ostvaruje uspješno programske zadatke,
 - d) se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od duševne bolesti,
 - e) je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela za koja se prema odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 3/2003, 32/2003-ispr.-37/2003, 54/2004, 61/2004, 30/2005, 53/2006, 55/2006, 8/2010, 47/2014, 22/2015, 40/2015, 35/2018, 46/2021, 31/2023 i 47/2023) i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene

novine FBiH“, broj: 36/2003, 21/2004-ispr., 69/2004, 18/2005, 42/2010, 42/2011, 59/2014, 76/2014, 46/2016, 75/2017 i 31/2023) može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više,

- f) se utvrdi da je predškolska ustanova, odnosno direktor odgovoran za teži prekršaj iz ovog Zakona ili privredni prijestup,
 - g) se utvrdi da predškolska ustanova ne ostvaruje utvrđeni kurikulum ili ga ostvaruje sa utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima,
 - h) direktor ne postupi po nalogu, odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno nedostataka ili ako direktor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili nadležne inspekcije,
 - i) nadležni organ utvrdi da nesavjesno i nestručno obavlja poslove direktora,
 - j) predlaganjem i donošenjem nezakonitih odluka onemogućuje rad upravnog odbora i zaposlenih,
 - k) dostavi Ministarstvu netačne podatke o broju odgojnih grupa, djece i zaposlenih,
 - l) fizički kažnjava ili vrijeđa ličnost djeteta, roditelja i zaposlenika,
 - m) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uvjete ili se utvrdi da je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni,
 - n) u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.
- (2) Ako upravni odbor ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana, ministar će na osnovu inicijative i utvrđivanja uvjeta iz stava (1) ovog člana naložiti upravnom odboru da provede postupak razrješenja direktora u roku od 8 dana.
- (3) Ako upravni odbor ne postupi u skladu sa stavom (2) ovog člana, ministar će razriješiti direktora i imenovati vršioca dužnosti direktora, najduže na period od šest mjeseci.
- (4) Vlada će, na prijedlog ministra, razriješiti upravni odbor koji nije postupio u skladu sa stavom (2) ovog člana, te u skladu sa zakonom imenovati članove privremenog upravnog odbora.

Član 60.

(Suspendizija direktora, nastavnog, stručnog i drugog osoblja)

- (1) Nosioi rukovodnih pozicija u tijelima predškolske ustanove, te nastavno, stručno i drugo osoblje imaju naglašenu društvenu odgovornost.
- (2) U slučaju kada je protiv lica iz stava (1) ovog člana potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, predškolska ustanova je obavezna donijeti odluku o suspendiziji do okončanja krivičnog postupka.
- (3) U slučaju kršenja zakona, profesionalne nekompetentnosti ili nemarnosti, upravni odbor je obavezan po hitnom postupku suspendirati lica iz stava (1) ovog člana, do konačnog rješenja u skladu sa zakonom.
- (4) Za vrijeme preventivne suspendizije, licima iz stava (1) ovog člana pripada naknada plaće u iznosu od 50 % plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio preventivnoj suspendiziji.
- (5) Licima iz stava (1) ovog člana koja su proglašena krivim za počinjenje krivičnog djela pravosnažnom presudom kojom im je izrečena kazna zatvora od tri mjeseca i više, predškolska ustanova je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa i u pismenoj formi obavijestiti Ministarstvo.
- (6) Predškolska ustanova je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa i članu rukovodnog, nastavnog, stručnog i drugog osoblja koji je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, a za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni.

Član 61.
(Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor ustanove ima tri člana.
- (2) Predsjednika i članove nadzornog odbora imenuje i razrješava osnivač.
- (3) Najmanje jedan član nadzornog odbora imenuje se iz reda stručnih radnika zaposlenih u ustanovi.
- (4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imenuju se na mandat od četiri godine.
- (5) Nadzorni odbor analizira izvještaje o poslovanju ustanove, obavlja nadzor nad upotrebom sredstava za rad, pregleda godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga, izvještava osnivača, upravni odbor i direktora o rezultatima nadzora.

Član 62.
(Sekretar predškolske ustanove)

- (1) Predškolska ustanova ima sekretara ustanove, koji obavlja upravne, administrativne, normativno-pravne i druge pravne i organizacijske poslove, a čiji su profil i stručna sprema propisani Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Sekretar ustanove je obavezan polagati stručni ispit.
- (3) Pravilnik o stručnom ispitu iz stava (2) ovog člana donosi ministar.

Član 63.
(Vijeće roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu da im u tome pomogne. Članove ovog vijeća biraju roditelji.
- (2) Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se pravilima predškolske ustanove.
- (3) Vijeće roditelja:
 - a) promovira interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici,
 - b) prezentira stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove ili bilo kojoj drugoj zainteresiranoj strani,
 - c) podstiče angažman roditelja i zajednice u radu predškolske ustanove,
 - d) učestvuje u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji promoviraju i podržavaju odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi,
 - e) informira upravni odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove,
 - f) kandidira predstavnika roditelja u upravni odbor.

POGLAVLJE X. OPĆI AKTI PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 64.
(Pravila)

Predškolska ustanova ima pravila koja donosi upravni odbor, uz saglasnost osnivača, kao osnovni opći akt predškolske ustanove.

Član 65.

(Definicija pravila)

Pravilima se definiraju sva bitna pitanja organizacije, načina rada i kućnog reda predškolske ustanove, a posebno odredbe o:

- a) nazivu, sjedištu i osnivaču ustanove,
- b) pečatu predškolske ustanove,
- c) obavezama ustanove prema osnivaču,
- d) unutrašnjoj organizaciji,
- e) djelatnosti ustanove i načinu i uvjetima obavljanja te djelatnosti,
- f) upravljanju ustanovom i proceduri izbora upravnog odbora,
- g) imenovanju i razrješavanju direktora,
- h) načinu i proceduri osnivanja i rada vijeća roditelja
- i) drugim organima ustanove i njihovim pravima, obavezama i odgovornostima
- j) uređivanju vrsta, oblika i organizacije odgojno-obrazovnog rada,
- k) odnosu prema korisnicima usluga,
- l) statusnim promjenama,
- m) općim aktima koji se donose u predškolskoj ustanovi, kao i načinu njihovog donošenja

POGLAVLJE XI. EVIDENCIJA I DOKUMENTACIJA

Član 66.

(Obaveza vođenja evidencije i dokumentacije)

- (1) Predškolska ustanova obavezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim Zakonom, ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.
- (2) Predškolska ustanova posebno je obavezna voditi evidenciju o:
 - a) djeci upisanoj u predškolsku ustanovu,
 - b) praćenju i napredovanju djece,
 - c) prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora,
 - d) djeci s teškoćama u razvoju,
 - e) dokumentaciji koordinatora imenovanog ispred ustanove za primjenu Međunarodne klasifikacije zdravlja i invaliditeta,
 - f) djeci smještenoj u druge porodice.

Član 67.

(Rokovi čuvanja)

Rokovi i način čuvanja dokumentacije iz stava (2) člana 66., kao i njihov izgled reguliraju se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

POGLAVLJE XII. FINANSIRANJE

Član 68.

(Sredstva koja osigurava osnivač)

- (1) Javne predškolske ustanove su budžetski korisnici.
- (2) Javne predškolske ustanove čiji je osnivač Skupština Unsko-sanskog kantona imaju status javnih ustanova i finansiraju se iz Budžeta Kantona.

(3) Javne predškolske ustanove čiji je osnivač grad ili općina na području Unsko-sanskog kantona imaju status javnih ustanova i finansiraju se iz Budžeta gradova ili općina.

(4) Privatne predškolske ustanove imaju status ustanova i finansiraju se iz budžeta osnivača.

(5) Unsko-sanski kanton, gradovi i općine u svojstvu osnivača shodno stavu (2) i (3) ovog člana osiguravaju sredstva potrebna za rad javnih predškolskih ustanova i time osiguravaju:

- a) sredstva potrebna za osnivanje i početak rada predškolske ustanove,
- b) plaće i naknade zaposlenika,
- c) materijalne troškove,
- d) nabavku osnovne opreme i učila,
- e) potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad,
- f) amortizaciju i tekuće investiciono održavanje objekata,
- g) dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

6) Osnivač privatne predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 69.

(Sredstva iz drugih izvora)

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obaveznog predškolskog odgoja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi, zavisno od njihovog socijalnog statusa,
- b) donacijama,
- c) legatima,
- d) iz drugih izvora.

Član 70.

(Participacija korisnika usluga)

Sredstva za realizaciju specijalnih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Član 71.

(Obaveze Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta)

Ministarstvo je dužno osigurati:

- a) profesionalno usavršavanje kadrova,
- b) razvoj predškolskih programa rada,
- c) evaluaciju predškolskih programa rada.

Član 72.

(Obaveze nadležnog tijela za zdravstvenu zaštitu)

Sufinansiranje dijela troškova boravka djece u predškolskim ustanovama se vrši u skladu sa odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 7/00) za:

- a) djecu bez roditeljskog staranja,
- b) djecu s teškoćama u razvoju,
- c) djecu invalida,

- d) djecu civilnih žrtava rata,
- e) djecu nezaposlenih roditelja,
- f) djecu samohranih roditelja,
- g) djecu korisnika socijalnih primanja,
- h) djecu redovnih studenata,
- i) djecu iz hraniteljskih porodica.

Član 73. **(Zdravstvena zaštita)**

Organi i institucije nadležne za oblast zdravstva, u skladu sa važećim propisima omogućuju:

- a) Realizaciju preventivnih programa i programa zaštite zdravlja djece
- b) Profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika u oblasti zaštite zdravlja djece
- c) Sanitarne preglede zaposlenika u predškolskim ustanovama
- d) Preglede djece pred upis u predškolsku ustanovu.

POGLAVLJE XIII. ZAŠTITA PRAVA

Član 74. **(Prijave zbog kršenja Zakona)**

- (1) Prijave zbog kršenja principa definiranih ovim Zakonom mogu se podnijeti Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Unsko-sanskog kantona, inspektoratu za predškolski odgoj i obrazovanje, koji će rješenjem utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.
- (2) Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti žalbu Ministarstvu, koje je obavezno žalbu riješiti u roku od 30 dana.
- (3) Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred mjesno nadležnim sudom.

Član 75. **(Pokretanje disciplinskog postupka)**

- (1) Općim aktom predškolske ustanove preciznije se regulira postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti radnika ustanove, teže i lakše povrede obaveza, organi vođenja postupka, odgovornosti istih, kao i izricanje mjera.
- (2) Postupak disciplinske odgovornosti protiv radnika pokreće se za teže i lakše povrede obaveza utvrđene općim aktom predškolske ustanove.
- (3) Postupak disciplinske odgovornosti ne može se pokrenuti nakon:
 - a) isteka šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioaca,
 - b) isteka godine dana od dana kad je povreda učinjena.
- (4) U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, predškolska ustanova, inspektor za predškolski odgoj i obrazovanje ili Ministarstvo obavijestit će odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

POGLAVLJE XIV. KAZNE NE ODREDBE

Član 76.

(Kazne za teže prekršaje predškolske ustanove)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova ako:

- a) Primi u ustanovu dijete bez ljekarskog uvjerenja u skladu sa članom 23. ovog Zakona
- b) počne rad prije upisa u Registar predškolskih ustanova i sudski registar u skladu sa članom 19. ovog Zakona
- c) realizira kurikulum kojeg nije donio nadležni organ u skladu sa članom 26. i 35. ovog Zakona
- d) ne ostvaruje cjeloviti razvojni i interventni, kompenzacioni, rehabilitacioni program i Program integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe u skladu sa članom 28., 30. i 31. ovog Zakona
- e) ne pridržava se općih akata koji se donose u predškolskoj ustanovi, kao i načina njihovog donošenja u skladu sa članom 54. ovog Zakona
- f) ne osigura upotrebu službenih jezika i pisma u skladu sa članom 9. ovoga Zakona
- g) vrši diskriminaciju djece na osnovi jezika što je suprotno članu 8. i članu 9. Zakona
- h) ne osigura upotrebu jezika nacionalnih manjina u skladu sa članom 9. ovog Zakona
- i) uskrati djetetu pravo pohađanja predškolske ustanove u skladu sa članom 21. i 22. ovog Zakona
- j) upiše dijete u suprotnosti sa listom čekanja u skladu sa članom 23. ovog Zakona
- k) sprečava djecu s teškoćama u razvoju da pohađaju predškolsku ustanovu u skladu sa članom 21., 22. i 31. ovog Zakona
- l) ne ostvari godišnji fond sati Programa za djecu pred polazak u školu u skladu sa članom 22., 27. i 34. ovog Zakona
- m) ne primjenjuje Pedagoške standarde i normative u skladu sa članom 35. ovog Zakona
- n) zloupotrijebi pečat predškolske ustanove suprotno članu 20. ovog Zakona
- o) vrši diskriminaciju korisnika usluga po bilo kojoj osnovi, suprotno članu 8. ovog Zakona.
- p) dozvoli djelovanje političkih stranaka i održavanje političkih skupova, suprotno članu 4. ovog Zakona
- q) zasnjuje radni odnos i potpiše ugovor o radu suprotno članu 40. i 41. ovog Zakona
- r) postupa suprotno odredbama Pravilnika o prijemu u radni odnos
- s) postupa suprotno odredbama Pravilnika o definiranju kriterija za proglašavanje uposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 13/19 i 16/20), te uvjeti preuzimanja uposlenika iz jedne ustanove u drugu
- t) ne omogući vršenje nadzora, u skladu sa članom 38. ovog Zakona
- u) upravni odbor ne postupa u skladu sa nadležnostima definisanim članom 54. ovog Zakona
- v) ne provede proceduru predlaganja članova upravnog odbora u skladu sa članom 53. ovog Zakona
- w) ne provede proceduru razrješenja članova upravnog odbora u skladu sa članom 59. ovog Zakona
- x) izvrši izbor i imenovanje direktora suprotno članu 55. ovog Zakona

- y) stručni aktivni i druga stručna tijela ne postupaju u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa zakonom i drugim propisom, aktom o osnivanju i pravilima u skladu sa članom 51. i 52. ovog Zakona
 - z) pri sticanju i korištenju prihoda ne postupaju u skladu sa Kriterijima iz člana 15. ovog Zakona
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM.

Član 78.

(Kazne za lakše prekršaje predškolske ustanove)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova, ako:
- a) na vrijeme ne donese i dostavi godišnji program rada i izvještaj o radu u skladu sa članom 37. i 54. ovog Zakona
 - b) ne dostavi izvještaj o upisu djece u predškolsku ustanovu u skladu sa članom 57. ovog Zakona
 - c) onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora u skladu sa članom 38. ovog Zakona
 - d) ne omogućiti zaposleniku polaganje stručnog ispita u skladu sa članom 48. ovog Zakona
 - e) ne vrši ocjenjivanje odgojno-obrazovnih radnika u skladu sa članom 57. ovog Zakona
 - f) ne organizira ljekarski pregled zaposlenika u skladu sa članom 44. ovog Zakona
 - g) ne vodi propisanu pedagošku evidenciju i dokumentaciju, u skladu sa članom 66. ovog Zakona
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM.

Član 79.

(Kazna za roditelje)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se roditelj koji svom djetetu nije omogućio ljekarski pregled u skladu sa članom 23. ovog Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se roditelji ako ne dozvole djetetu pohađanje programa pred polazak u školu za djecu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu sa članom 22. ovog Zakona.
- (3) Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelji ne izvrše obavezu iz stava (1) i (2) ovog člana, kazna se ponavlja.

Član 80.

(Kazna za odgajatelje)

Novčanom kaznom od 500,00 do 1000,00 KM kaznit će se odgajatelj koji izvodi programe protivno odredbama člana 27 ovog Zakona.

POGLAVLJE XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 81.

(Obaveza donošenja ostalih propisa i akata)

- (1) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona a na

prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona donijeti:

- a) Pedagoške standarde i normative (član 16. Zakona).
- b) Kriterije kojima se utvrđuju uvjeti i način finansiranja obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 16. Zakona).

(2) Ministar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Pravilnik o prijemu djece u predškolske ustanove (član 23. Zakona)
- b) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra predškolskih ustanova (član 19. Zakona)
- c) Programe odgojno-obrazovnog rada (član 27. Zakona)
- d) Pravilnik o polaganju stručnog ispita (član 48. Zakona)
- e) Pravilnik o ocjenjivanju i napredovanju zaposlenika predškolskih ustanova (član 49. Zakona)
- f) Pravilnik o načinu vođenja dokumentacije i evidencije (član 34. Zakona)
- g) Pravilnik o prijemu u radni odnos za predškolske ustanove (član 41. ovog Zakona)

(3) Pedagoški zavod će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti metodologiju izrade godišnjeg programa rada predškolske ustanove.

Član 82.

(Prelazak na obavezno predškolsko obrazovanje)

(1) Obavezno predškolsko obrazovanje za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu u skladu s ovim Zakonom započet će postupno, od školske 2026/27. godine, u skladu s Programom obaveznog predškolskog obrazovanja.

(2) U Budžetu Kantona za 2026/27. godinu planirat će se sredstva za sufinansiranje stvaranja uvjeta za uvođenje obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 83.

(Prijelazni period za uspostavljanje stručnih standarda)

(1) Odgajatelji koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju više od 20 godina staža sa višom ili srednjom školskom spremom mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju.

(2) Odgajatelji koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju manje od 20 godina staža sa višom ili srednjom školskom spremom mogu nastaviti rad u odgojno-obrazovnom procesu, uz obavezu da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona završe studij za sticanje odgovarajuće visoke stručne spreme.

Član 84.

(Primjena općih propisa)

Na pitanja koja nisu uređena ovim ili drugim posebnim zakonom primjenjuju se opći propisi o radu i kolektivni ugovori.

Član 85.

(Usklađivanje akata i organizacije)

(1) Predškolske ustanove su dužne uskladiti svoju organizaciju, djelatnost i opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu.

(2) Predškolske ustanove koje su registrirane na području Unsko-sanskog kantona u skladu

sa Zakonom o predškolsstvu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 3/97, 6/05, 23/11,17/19) dužne su izvršiti reverifikaciju uvjeta rada u skladu s ovim Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 86.
(Prestanak važenja prethodnog zakona)

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o predškolsstvu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 3/97, 6/05, 23/11 i 17/19) i Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 8/10).

(2) Do donošenja Pedagoških standarda i normativa iz člana 35. ovog Zakona primjenjivat će se postojeći Pedagoški standardi i normativi za predškolski odgoj i obrazovanje („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 27/18, 31/21 i 26/22).

Član 87.
(Finansiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja u prijelaznom periodu)

U prijelaznom periodu bruto plaće i topli obrok zaposlenika javnih predškolskih ustanova finansirat će se iz granta predškolskog obrazovanja - dječiji vrtići, a najkasnije do usvajanja rebalansa u tekućoj kalendarskoj godini ili budžeta Unsko-sanskog kantona za narednu kalendarsku godinu.

Član 88.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".

Broj,
Datum,

Predsjedavajući Skupštine Unsko-sanskog kantona

Nisvet Jusić

NACRT ZAKONA O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNOPRAVNA I ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE

Ustavnopravna i zakonska osnova za donošenje Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju sadržana je u članu 2. b) Poglavlja IV. i člana 11. b) Odjeljka A. Poglavlja V. Ustava Unsko-sanskog kantona – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04) i člana 3. Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 88/07) kojim je propisano da svi zakoni u entitetima, kantonima i Brčko distriktu BiH, kao i drugi odgovarajući propisi iz oblasti obrazovanja treba da budu usklađeni sa odredbama ovog Zakona.

II. RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju usvojen od strane Skupštine Unsko-sanskog kantona 2010. godine a objavljen u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“, broj: 8/10) nije stupio na snagu i primjena ovog zakona je odgođena do ispunjenja uvjeta za prijenos osnivačkih prava i obaveza sa Kantona na općine/gradove. Članom 69. (Stupanje na snagu) Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju iz 2010. godine propisano je da će isti stupiti na snagu kada se izvrši nova raspodjela prihoda za osnovno i predškolsko obrazovanje u korist općina Unsko-sanskog kantona i stupanjem na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi. Međutim, prenos osnivačkih prava i obaveza Kantona na općine se nije desilo i u primjeni je u konačnici ostao zakon iz 1997. godine.

Tokom primjene Zakona iz 1997. godine pokazali su se brojni nedostaci, a posebno neefikasnost pojedinih zakonskih rješenja.

Nova zakonska rješenja Nacrta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju se odnose na članove zakona koji reguliraju pitanja uspostave i provođenja standarda u predškolskom odgoju i obrazovanju, reguliranje pitanja osnivanja javnih i privatnih predškolskih ustanova, te osnivanje i rad igralica. Detaljno su razrađene odredbe koje se tiču vrste programa, produženog boravka, profil i stručna sprema uposlenika u predškolskim ustanovama, vrste nadzora te kaznene odredbe.

III. USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Bosna i Hercegovina je potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori”, br. 10/08, 1/17 i 8/17) preuzela obavezu postepenog usklađivanja svog postojećeg i budućeg zakonodavstva s pravnom tečevinom Evropske unije obuhvaćenom Sporazumom i propisnu primjenu i provođenje usklađenog zakonodavstva do kraja prelaznog perioda od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP).

Nacrt Zakona usklađen je sa Konvencijom o pravima djeteta i članom 13.2. Međunarodnog pakta o ekonomskim i socijalnim pravima. Nadalje, u poglavlju 26. koji se odnosi preporuke Direkcije za Evropske integracije u dijelu koji se tiče obrazovanja i kulture predviđene preporuke obuhvataju oblast srednjeg obrazovanja (strukovnog) te oblast visokog obrazovanja. S tim u vezi pomenute preporuke ne sadrže preporuke koje bi bilo potrebno usaglašavati u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja.

IV. PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedba ovog zakona osigurana je kroz prekršajne odredbe u ovom Zakonu.

V. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

POGLAVLJE I. Osnovne odredbe (član 1. – 7.)

Osnovnim odredbama regulira se predmet Zakona, funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja, zabrana djelovanja političkih stranaka, definiranje pojmova, osnovna obaveza nadležnih obrazovnih vlasti i rad Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

POGLAVLJE II. Principi predškolskog odgoja i obrazovanja (član 8. -11.)

Ovim odredbama regulirani su osnovni principi predškolskog odgoja i obrazovanja, pravo na jezik, promoviranje demokratskih vrijednosti i načela te pravo roditelja na izbor ustanove i odlučivanje.

POGLAVLJE III. Ciljevi i zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja(član 12. – 13.)

Ovim odredbama regulirani su ciljevi i zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja.

POGLAVLJE IV. Osnivanje, rad, organizacija i prestanak rada predškolskih ustanova(član 14. – 24.)

Ovim odredbama reguliran je način osnivanja javnih i privatnih predškolskih ustanova, odnosno pitanje osnivača, zatim reguliran je način finansiranja javnih i privatnih predškolskih ustanova pri čemu je navedeno da za javne ustanove čiji je osnivač Skupština Unsko-sanskog

kantona da se iste finansiraju iz Budžeta dok privatne predškolske ustanove finansira osnivač privatne predškolske ustanove. Ovim nacrtom zakona je također predviđeno da grad ili općina također može osnovati predškolsku ustanovu ali da u tom slučaju grad ili općina ima obavezu finansiranja rada ustanove. S ciljem povećanja obuhvata djece predškolske dobi ovim zakonom je previđeno da se predškolski odgoj i obrazovanje može izvoditi i po modelu javno-privatnog partnerstva. Međusobni odnos grada/općine/osnivača i privatnog partnera uređuju se posebnim ugovorom o obezbjeđivanju programa za djecu predškolskog uzrasta. Iz istog razloga a s ciljem uključivanja većeg broja djece predškolskog uzrasta omogućeno je ovim nacrtom zakona da Skupština može iskazati javni interes za finansiranje privatne predškolske ustanove. Dalje, sredstva za osnivanje i rad predškolskih ustanova osigurava osnivač u vidu plaće radnika i drugih naknada (nastavnika, stručnih saradnika i drugih radnika), stručno usavršavanje i obuku istih. Za javne predškolske ustanove predviđeno je i donošenje kriterija za finansiranje predškolskih ustanova na području Unsko-sanskog kantona u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima koji će detaljno definirati rad javnih ustanova kojima je osnivač Skupština Unsko-sanskog kantona. U ovom poglavlju su utvrđeni uvjeti za osnivanje, osnivački akti, uvjeti za početak rada, statusne promjene i prestanak rada, organizacione forme, prijem djece i igraonice za djecu kao posebno pitanje koje trenutno nije regulirano postojećim zakonom a u praksi stvara mnogo problema po sigurnost djece predškolske dobi i predstavlja često rizik za njihovo zdravlje i blagostanje. Ovim nacrtom zakona je ovo pitanje detaljno regulirano te se time omogućava i lakši nadzor nad radom igraonica za djecu od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Unsko-sanskog kantona, odnosno inspektora za oblast obrazovanja.

POGLAVLJE V. Programi predškolskih ustanova(član 25. – 34.)

Ovim poglavljem definirana je zajednička jezgra odnosno uspostavljanje i primjena programa odgojno-obrazovnog rada, zatim namjena i sadržaj programa namijenjenih djeci od šest mjeseci do polaska u školu, vrste programa i cjeloviti razvojni programi kojima se utvrđuju obim, oblici i metodologija odgojno-razovnog rada s djecom predškolskog uzrasta, te specijalizirani, interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi. Rad sa djecom s teškoćama u razvoju odnosno program integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju sa jasno definiranim ciljevima i zadacima je sastavni dio ovog programa kao i odredba koja se odnosi na implementaciju sistema praćenja i procjene djece sa teškoćama u razvoju od strane koordinatora predškolske ustanove u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom zdravlja i invaliditeta. U ovom poglavlju je također definiran način organiziranja programa produženog boravka, program jačanja roditeljskih kompetencija kao i programi za djecu pred polazak u školu a koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja. Nacrtom ovog zakon predviđeno je da sva djeca u godini pred polazak u školu moraju provesti najmanje 300 sati što je značajno poboljšanje u odnosu na postojeći broj sati koji iznosi 150 sati.

POGLAVLJE VI. Primjena pedagoških standarda i normativa(član 35. – 38.)

Ovim poglavljem definirano je donošenje pedagoških standarda i normativa za predškolski odgoj i obrazovanje kojima se osigurava dosljedna i efikasna primjena zajedničke jezgre u svim predškolskim ustanovama, zatim osiguranje primjene i sadržaja po izboru kao i programi rada i izvještaji o radu. U članu 37. je detaljno obrađeno pitanje nadzora i kontrole standarda i normativa, odnosno vrste nadzora kako bi se osiguralo da sve predškolske ustanove rade u skladu sa zakonskim propisima što je u nacrtu ovog zakona značajno unaprijeđeno u odnosu na postojeći zakon koji je u primjeni.

POGLAVLJE VII. Odgajatelji, stručni saradnici i saradnici(član 39. – 45.)

Ovim poglavljem definirano je pitanje rada odgajatelja i stručnih saradnika te stručna sprema istih za provođenje aktivnosti od šest mjeseci do šeste godine života djece predškolske dobi. Također su definirani opći uvjeti za zapošljavanje, način zapošljavanja, regulirano je pitanje postupanja sa uposlenicima za čijim radom je djelimično ili u potpunosti prestala potreba, privremeni način angažiranja zaposlenika, ljekarski pregled i upućivanje zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti, radno vrijeme i raspored radnog vremena.

POGLAVLJE VIII. Stručni standardi(član 46. – 52.)

Ovim poglavljem reguliran je profil stručnjaka/stručnjakinja, pomoćnici u nastavi/asistenti odnosno asistentice za rad sa djecom s teškoćama u razvoju, polaganje stručnog ispita, ocjenjivanje i napredovanje zaposlenika/zaposlenica, stručni organi, stručno vijeće, ljekarski pregledi, te rad stručnih aktiva.

POGLAVLJE IX. Organi upravljanja i rukovođenja predškolskim ustanovama (član 53.-63.)

Ovim poglavljem regulirana su sva pitanja koja se tiču upravnog odbora, poslovi rada upravnog odbora koji je odgovoran za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje ustanovom i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa. Obrađeno je i pitanje imenovanja i razrješenja direktora/direktorice predškolske ustanove, imenovanje vršioca dužnosti kao i poslovi rada direktora/direktorice, prestanak dužnosti direktora/direktorice i njegovo/njeno razrješenje prije isteka roka na koji je imenovan/a kao i pitanje suspenzije. Također, definiran je i rad sekretara predškolske ustanove i vijeća roditelja.

POGLAVLJE X. Opći akti predškolske ustanove (član 64.-65.)

Ovim poglavljem regulirani su akti kao što su pravila predškolske ustanove koja donosi upravni odbor uz saglasnost osnivača kao osnovni opći akt ustanove.

POGLAVLJE XI. Evidencija i dokumentacija (član 66.-67.)

Ovim poglavljem definirana je obaveza vođenja evidencije i dokumentacije.

POGLAVLJE XII. Finansiranje (član 68. - 73.)

Ovim poglavljem definirane su obaveze osnivača koje se odnose na finansiranje. Ovim nacrtom zakona je predviđeno da javne predškolske ustanove postaju budžetski korisnici. Ovo rješenje predviđeno nacrtom ovog zakona je posebno važno jer se već plate i topli obrok uposlenih u javnim predškolskim ustanovama finansiraju iz budžeta dok se ostali prihodi predškolskih ustanova kao što su prihodi od uplate roditelja uplaćuju na račun javnih ustanova i njima ustanove samostalno raspolažu. Zbog ovakvog načina organiziranja, postoje neujednačenosti po pitanju ishrane djece u predškolskim ustanovama, neadekvatne primjene zakona o javnim nabavkama kada je u pitanju nabavka energenata, i drugih roba i usluga te postoji također potrošnja prihoda vrtića za pitanja koja se često ne odnose na poboljšanje kvaliteta rada predškolskih ustanova već predstavlja neracionalnu i neopravdanu potrošnju. Nacrtom ovog zakona, preuzimanjem predškolskih ustanova kao budžetskih korisnika u potpunosti se uspostavlja kontrola nad radom javnih predškolskih ustanova kako bi se sistemski i planirano radilo na razvoju i poboljšanju kvaliteta njihovog rada. Također, ovim nacrtom zakona je omogućeno da predškolske ustanove mogu za određene programe koji se ne odnose na obavezni predškolski odgoj, finansirati i podržavati iz drugih izvora, utvrđen je način participacije korisnika usluga za realizaciju specijalnih programa i troškova ishrane, utvrđene su obaveze Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona kao i obaveze Ministarstva zdravstva, rada i socijane politike i zdravstvena zaštita.

POGLAVLJE XIII. Zaštita prava (član 74. – 75.)

U ovom poglavlju definirano je pitanje prijave zbog kršenja zakona i pokretanje disciplinskog postupka.

POGLAVLJE XIV. Kaznene odredbe (član 76.–79.)

Ovim poglavljem regulirane su kazne za teže i lakše prekršaje predškolske ustanove, te kazne za roditelje i odgajatelje.

POGLAVLJE XV. Prijelazne i završne odredbe (član 80. – 87.)

U ovom poglavlju propisane su obaveze Vlade i Ministarstva da u propisanim rokovima donesu podzakonske akte, prelazak na obavezno predškolsko obrazovanje u godini pred polazak u školu, prijelazni period za uspostavljanje stručnih standarda, primjena općih propisa i usklađivanje akata i organizacije, finansiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja u prijelaznom periodu i stupanje na snagu zakona.

VI. NAČIN IZVRŠENJA PROPISA

Za provođenje ovog Zakona potrebno je donijeti određena podzakonska akta, a za koje je nadležno ovo Ministarstvo.

VII. OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

Prilikom izrade Nacrta ovog Zakona isti je rađen uz konsultacije sa radnom grupom koja je imenovana Rješenjem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, broj: 10-02-14501-2/24 (predstavnici SSOiO USK za predškolski odgoj i obrazovanje, predstavnici privatnih predškolskih ustanova, predstavnici javnih predškolskih ustanova, predstavnici ispred Skupštine Unsko-sanskog kantona, predstavnik Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i predstavnik ispred JU Pedagoški zavod USK, predstavnik ispred stručnog tima za izradu kurikuluma za rani rast i razvoj i predstavnici ispred nadležnog Ministarstva).

Nadalje, Nacrt Zakona je dostavljen Sindikatu predškolskog i osnovnog odgoja i obrazovanja Unsko-sanskog kantona. Sindikat predškolskog odgoja i obrazovanja očitovali su se aktom broj:1-HZ-33/25 od 14.03.2025. godine. U svom aktu su naveli sljedeće primjedbe na predloženi tekst Zakona:

- U članu 23. stav (1)- Da se prijem djece vrši od septembra do decembra, a ne tokom cijele godine (prijedlog nije uvažen jer se tokom cijele godine mogu desiti ispisi/upisi djece iz predškolske ustanove (zbog preseljenja korisnika usluga, odabira druge predškolske ustanove i sl.). Mjesta u odgojnim grupama koja su ostala slobodna ustanova rješava na način da se izvrši prijem sljedećeg djeteta/djece sa liste čekanja, a samim time se i lista čekanja korisnika usluga smanjuje.
- U članu 35. stav (3) – dodati uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom (prijedlog je uvažen).
- U članu 55. stav (3) – prijedlog da za “direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje pored općih uvjeta u pogledu stručne spreme ima VII stepen stručne spreme, odnosno I, II ili III stepen ciklusa bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent, ispunjava uvjete iz oblasti predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije i ima najmanje 5 godina radnog iskustva - (uvažen, ali je dodan i “VI stepen stručne spreme” i “i društvenih nauka”).
- U članu 53. stav (4) – trebao bi glasiti “članove Upravnog odbora iz reda stručnih radnika biraju svi uposlenici predškolske ustanove – uvažen.
- U članu 59. stav (3) pod c) – riječ škola mijenja se u predškolske ustanove – uvažen.
- U članu 62. stav (2) definisati da li se stručni ispit podrazumijeva za novoprimitljene sekretare ili i za već uposlene koji imaju više godina staža – ovo će se definisati Pravilnikom.
- U članu 73. pod b) dodati i odgajatelj – Član 73. pod b) (Zdravstvena zaštita) odnosi se na obaveze Ministarstva zdravstva i socijalne politike, koji osigurava profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika/radnica i specijalnih pedagoga/pedagoginja - misli se

na profesionalno (u struci) usavršavanje zdravstvenih radnika u ustanovi i specijalnih pedagoga.

- U članu 80. stav (2) pod a) dopuniti riječima uz saglasnost reprezentativnog sindikata –. Članom 35. stav (3) novog Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju stoji da *“Pedagoške standarde i normative donosi Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom”* – propisano kroz član 35.
- U članu 83. – brisati postojeći tekst, a predlažemo novi tekst „odgajatelji koji su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na radnom mjestu odgajatelja sa višom stručnom spremom (VI) i ispunjavali uslove u pogledu stručne spremlje mogu i dalje obavljati odgojno-obrazovni rad i imaju ista prava i obaveze iz radnog odnosa“ –ovaj prijedlog djelimično uvažen na sljedeći način: „Odgajatelji koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju više od 20 godina staža sa višom ili srednjom školskom spremom mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju. Odgajatelji koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju manje od 20 godina staža sa višom ili srednjom školskom spremom mogu nastaviti rad u odgojno-obrazovnom procesu, uz obavezu da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona završe studij za sticanje odgovarajuće visoke stručne spremlje“.

Također nacrt ovog zakona je dostavljen Ministarstvu zdravstva, radai socijalne politike na očitovanje o poglavlju XII.

VIII. PROCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI DONOŠENJA PROPISA

Provođenje predmetnog nacrta Zakona djelimično zahtijeva dodatne finansijske troškove. Naime, iz grant sredstava za finansiranje plata i naknade za topli obrok za uposlenike predškolskih ustanova već se iz budžeta finansiraju ti troškovi. Usvajanje ovog nacrta zakona će uvesti kontrolu nad ostalim prihodima koje javne predškolske ustanove stiču kroz uplate roditelja čime će se uvesti nadzor nad potrošnjom takvih i drugih prihoda te kvalitetnija osnova za organiziranje rada javnih predškolskih ustanova naročito kada je u pitanju kvalitet i ujednačavanje pružanja usluga kao što su isharana djece, nabavka energenata, roba i usluga u skladu sa zakonom o javnim nabavkama, te proširenje kapaciteta obuhvata djece predškolske dobi.

IX. OBRAZLOŽENJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROPISA I FINANSIJSKE EFEKTE PROPISA

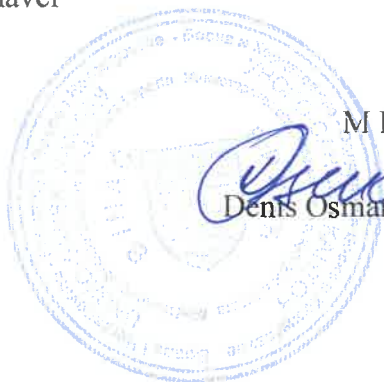
Finansijska sredstva za provođenje ovog Zakona osigurana su i osiguravaju se u Budžetu Unsko-sanskog kantona, te kroz uplate roditelja za boravak djece u javnim predškolskim ustanovama.

Prethodno navedeno će unaprijediti sistem predškolskog odgoja i obrazovanja, te unaprijediti obuhvat djece predškolske dobi kao i osigurati transparentan i reguliran rad javnih predškolskih ustanova. Ovaj nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju će omogućiti

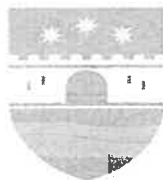
bolju dostupnost istog svoj djeci pred polazak u školu u minimalnom trajanju od 300 sati čime će se ovaj broj sati izjednačiti sa zakonskom obavezom koja je prisutna u Evropskoj uniji, te će se također putem uvođenja digitalizacije i aplikacije e-vrtić omogućiti lakši i transparentan način upisa djece u predškolske ustanove jer to trenutno regulišu same predškolske ustanove i nadležno Ministarstvo često ima prijave roditelja da se ne poštuje lista čekanja te da postoje određene zloupotrebe od strane ustanova prilikom prijema djece u predškolske ustanove. Nacrtom ovog zakona mnoga pitanja koja u praksi često stvaraju teškoće u funkcioniranju ustanova, te nemogućnost istih da rade na proširenju svojih kapaciteta kao i niska stopa obuhvata djece predškolske dobi, velike liste čekanja, razlog su zbog kojeg je ovaj nacrt zakona ponudio višestruka rješenja koja imaju za cilj unaprijeđenje sistema predškolskog odgoja i obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona.

Obradivač akta: Azra Šulić
Sekretar Ministarstva: Albijana Trnavci

MINISTAR

Denis Osmankić, dipl. ecc.

Broj: 21-02-4229- 6 /25
Bihać, 09.04. 2025. godine

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE KULTURE I SPORTA

PREDMET: Mišljenje na nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, dostavlja se;-

Na osnovu člana 4. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 9/11, 22/11 i 7/18), Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona daje sljedeće

MIŠLJENJE

na nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

Pravni osnov za donošenje Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (u daljnjem tekstu: nacrt Zakona), sadržan je u odredbi člana 2. tačka b) Poglavlje IV. i člana 11. tačka b) Odjeljak A Poglavlje V. Ustava Unsko-Sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 1/04 - prečišćen tekst i 11/04), a u vezi sa članom 3. i članom 35. Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 88/07).

Nakon analize dostavljenog teksta nacrt Zakona, Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona, shodno obavezi primjene Pravila i postupaka za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 71/14) – (u daljnjem tekstu: Pravila) pri izradi propisa, sugeriše sljedeće:

- cjelokupni tekst nacrt Zakona gramatički urediti primjenom odredbi člana 43.-46. Pravila;
- formulacije naziva poglavlja u nacrtu Zakona terminološki uskladiti sa odredbom člana 27. stav (2) Pravila, tako da se ispred rimskog broja navede tekst "POGLAVLJE" velikim slovima abecede;
- poglavlje X. i XI. nacrt Zakona ne mogu imati manje od dva člana, tako da je potrebno unutrašnju strukturu propisa uskladiti sa odredbom člana 25. stav (2) Pravila;
- u cijelom tekstu nacrt Zakona potrebno je riječi upotrebljavati samo u jednom rodu (muškom, ženskom ili srednjem), pri čemu terminologija podrazumijeva svaki rod, pa preporučujemo da se odredba takvog sadržaja pozicionira u osnovnim odredbama nacrt Zakona, u skladu sa članom 45. Pravila, a čime se u tekstu nacrt Zakona eliminiše alternativna rodna upotreba riječi i izraza (direktor/direktorica, član/članica, psiholog/psihologinja i slično);

- u cijelom tekstu nacrtu Zakona potrebno je koristiti dosljednu terminologiju na način da ako se jednom u propisu upotrijebiti izraz npr. "zaposlenik" onda se taj izraz upotrebljava kroz cijeli tekst propisa;
- skraćenice (ministar, budžet, Vlada, Skupština, Budžet Kantona, Ministarstvo, Komisija...) definirati primjenom člana 42. Pravila;
- u tekstu člana 5., 6., 8. stav (1), 13. stav (1), 19. stav (1), 19. stav (10), 53. stav (3) i 55. stav (1), 59. stav (1) tačka f), člana 73. stav (1) tačka u), člana 78. stav (1) i člana 82. stav (2) nacrtu Zakona, upućivanje na drugi propis izvršiti zatvorenim pozivanjem na način da se, pored naziva propisa, u zagradi pod navodnicima navede naziv, broj i godina službenog glasila u kojem je objavljen propis na kojeg se poziva kao i sve njegove izmjene, primjenom člana 40. stav (2) tačka a) Pravila;
- odredba člana 2. stav (2) nacrtu Zakona je nepotrebna s obzirom da je istovjetna sa formulacijom iz člana 4. stav (7) nacrtu Zakona;
- definicija iz člana 4. stav (1) nacrtu Zakona je formulisana nejasno i nepotpuno, cijeneći član 9. Pravila;
- definicija pojma "Standardi i normativi" iz člana 4. stav (2) nacrtu Zakona ne koristi se pod istovjetnim izrazom u daljnjem tekstu nacrtu Zakona;
- u članu 4. stav (15) nacrtu Zakona precizirati posebni akt u skladu sa članom 34. Pravila;
- u članu 5. i 6. nacrtu Zakona umjesto riječi "obrazovanje" u odgovarajućem padežu koristi izraz "predškolski odgoj i obrazovanje";
- u unutrašnjoj strukturi člana 7. nacrtu Zakona nedostaje tekst sa kojim odredba počinje nabrojavanje principa, pri čemu sugerišemo, da se u cjelokupnom tekstu člana 7. nacrtu Zakona shodno članu 34. Pravila, precizno definiraju svi principi koristeći jednostavne riječi i terminologiju u skladu sa pravnim i jezičkim standardima, koristeći jasan i razumljiv stil pisanja kojim se osigurava precizno izražavanje namjera donosioca propisa;
- u članu 8. stav (1) nacrtu Zakona kod navođenja propisa nedostaje Ustav Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 18/03, 63/03, 9/04, 32/07, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05, 88/08, 79/22, 80/22 i 31/23);
- u članu 12. nacrtu Zakona označavanje tačaka izvršiti malim slovima abecede sa zatvorenom zagradom abecednim redoslijedom, primjenom člana 32. stav (2) Pravila;
- redoslijed stavova u članu 13. nacrtu Zakona izvršiti deduktivnom metodom, na način da stav (2) postane stav (1), a da se stav (1) pozicionira u stav (3) ovog člana;
- u članu 13. stav (1) nacrtu Zakona predlažemo da se u tekstu stava (1) iza riječi "principima" dodaju riječi "standardima i normativima" istovjetno kao u stavu (3) istog člana;
- u cijelom tekstu Poglavlja IV. nacrtu Zakona razmotrite mogućnost da se preciznije razgraniči način osnivanja, rad, organizacija i prestanak rada privatne od javne predškolske ustanove, kao i odredbe o javno-privatnom partnerstvu, te da je isto jasno i nedvosmisleno navedeno u propisu;
- u članu 14. stav (3) nacrtu Zakona nejasno je da li predškolska ustanova čiji osnivač je jedinica lokalne samouprave prema Zakonu javna ili privatna predškolska ustanova, što je potrebno jasno propisati, s obzirom na izričitu odredbu stava (1) istog člana;

- u članu 14. stav (4), stav (7) i stav (9) nacarta Zakona, kod predškolske ustanove po modelu javno-privatnog partnerstva predlažemo da se propiše primjena Zakona o javno-privatnom partnerstvu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 15/20);
- odredba člana 14. stav (5) nacarta Zakona je nejasna i ne predstavlja logičku cjelinu u skladu sa članom 29. stav (1) Pravila;
- u članu 16. stav (1) nacarta Zakona odredba tačke e) po svom sadržaju ne spada u uvjete za osnivanje predškolske ustanove, pa je tu odredbu potrebno dodati stavom definirati kao izuzetak od pravila utvrđenog stavom (1);
- u članu 16. stav (2) i članu 33. stav (4) nacarta Zakona nije preciziran naziv podzakonskog akta, pa je navedene odredbe potrebno uskladiti sa članom 66. stav (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 35/05);
- u članu 16. stav (2)-(9) nacarta Zakona razrađuje se način i postupak utvrđivanja uvjeta za osnivanje predškolske ustanove i uvjeta koje ustanova mora ispunjavati za obavljanje djelatnosti predškolskog obrazovanja. Ove odredbe je potrebno jasno i nedvosmisleno razgraničiti kako u pogledu sastava i ovlaštenja komisije koja utvrđuje postojanje propisanih uvjeta tako i u pogledu jasnih procedura i rokova;
- u članu 16. stav (4) nije precizno određen rok za donošenje rješenja obzirom da nije jasno određen početak trajanja propisanog roka;
- u članu 17. nacarta Zakona kod propisivanja obaveznog sadržaja osnivačkog akta predškolskih ustanova preporučujemo da se jasno i nedvosmisleno razgraniči sadržaj osnivačkih akata javnih i osnivačkih akata privatnih predškolskih ustanova zbog lakše primjene u praksi;
- u članu 17. stav (1) tačka h) nacarta Zakona je u koliziji sa odredbom člana 55. stav (1) nacarta Zakona;
- u članu 18. stav (1), (2) i (4) i članu 23. stav (7), (9), (10) i (12) navođenje odredbi istog propisa izvršiti primjenom člana 41. stav (1) tačka b) Pravila;
- u članu 18. nacarta Zakona koristiti zakonsku terminologiju u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/05, 68/05, 43/09, 63/14, 32/19 i 85/21);
- u članu 18. stav (5), članu 37. stav (3) i članu 73. stav (1) nacarta Zakona preporučujemo da se kod označavanja tačaka unutar stava izbjegava korištenje stranih slova i da se koristi terminologija u skladu sa pravnim i jezičkim standardima i definicijama shodno članu 35. Pravila;
- formulaciju iz odredbe člana 19. stav (9) izraz "treba osigurati" predlažemo da se zamijeni izrazom: "osnivač osigurava";
- u članu 19. stav (10) i stav (11) pojedinačno ne čine logičku i smisaonu cjelinu niti je iz pojedinačnog teksta tih odredbi vidljiva namjera donosioca propisa;
- naziv člana 20. je nepotpun, pa stoga predlažemo da se u naziv dodaju riječi: "predškolskog odgoja i obrazovanja";
- u članu 20. nacarta Zakona potrebno je jasno i nedvosmisleno definirati pojam "kurikulum" i taj pojam u tom značenju koristiti u cijelom tekstu propisa;
- odredba člana 20. stav (5) nacarta Zakona ne pripada u predmet regulisanja u skladu sa članom 1. nacarta Zakona;

- odredba člana 21. stav (5) nacarta Zakona je u koliziji sa odredbom člana 15. stav (3) istog;
- član 22. stav (2) nacarta Zakona kod prijave za prijem u predškolsku ustanovu nedovoljno je i nejasno razrađena paralelna primjena online platforme e-vrtić, ako se uzme u obzir da je prijava propisana pravilnikom iz člana 22. stav (1) nacarta Zakona;
- u članu 23. korištenje izraza "obrtničko društvo" i izraza "samostalni poduzetnik" nije u skladu sa pravnim sistemom pa je potrebno korištenje tih pojmova uskladiti sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 81/15 i 75/21) i Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 75/21);
- u članu 25. stav (1) nacarta Zakona nejasna je definicija "drugih zainteresovanih korisnika" što je potrebno odrediti preciznije;
- u članu 25. stav (2) nacarta Zakona nije jasno zašto se propisuje prethodna saglasnost ministarstva na akt (program) kojeg to isto ministarstvo donosi primjenom člana 26. stav (2) nacarta Zakona;
- u članu 26. stav (2) nacarta Zakona potrebno je koristiti puni naziv institucije čija saradnja je propisana u kreiranju programa iz stava (1) tačka b) i d) nacarta Zakona u skladu sa članom 9. Pravila;
- u članu 29. 37. i 58. nacarta Zakona označavanje stavova izvršiti aritmetičkim redoslijedom u skladu sa članom 31. Pravila;
- u članu 30. nedostaje definicija Programa integracije i inkluzije djece sa teškoćama u razvoju u redovne odgojne grupe kao novog instituta, nakon čega se u daljnjoj razradi propisuju ciljevi i zadaci konkretnog Programa;
- u članu 32. tačka c) nacarta Zakona unutrašnju podjelu tačke izvršiti primjenom člana 33. stav (1) Pravila s obzirom da se tačka može dijeliti na dvije ili više alineja;
- u članu 37. stav (6) nacarta Zakona riječi "iz člana 37." potrebno je zamijeniti riječima "iz stava (5) ovog člana";
- u članu 40. i članu 42. nacarta Zakona potrebno je koristiti zakonske formulacije i institute koji proizilaze iz Zakona o radu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 26/16, 89/18, 23/20, 49/21, 103/21, 44/22 i 39/24);
- definicija iz člana 42. tačka c) nacarta Zakona je kontradiktorna obzirom da stručni saradnik ili odgajatelj ne može postojati ukoliko nema propisane kvalifikacije;
- razmotriti odredbu člana 43. stav (2) nacarta Zakona obzirom da je ista regulisana članom 39. stav (1) nacarta Zakona;
- na kraju teksta člana 43. stav (6) umjesto tačke staviti interpunkcijski znak zarez i dodati tekst: "a može se osporavati pred nadležnim sudom";
- u Poglavlju IX. nacarta Zakona nedostaju odredbe o Nadzornom odboru kao obaveznom organu propisanom Zakonom o ustanovama ("Službeni list R BiH", broj: 2/92 i 13/94);
- u članu 54. stav (2) potrebno je dodati i tačku sa tekstom: "Donosi Poslovnik o radu Upravnog odbora";
- u članu 58. stav (1) tačka e) dodatno razmotriti ovu odredbu kao razlog za prestanak dužnosti direktora;
- u članu 59. stav (1) tačka d) nacarta Zakona je nejasna i ne čini logičku cjelinu sa stavom (49) tačka b) i c) s obzirom da nije naveden član koji sadrži ove odredbe;

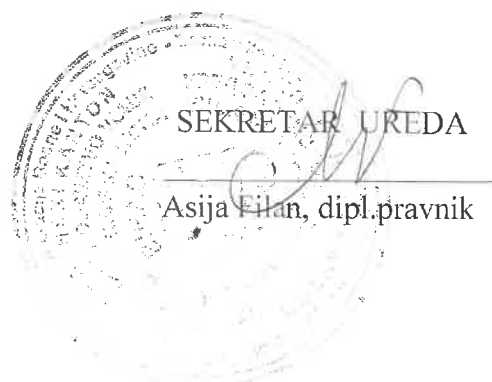
- u članu 59. stav (1) tačka k) nacarta Zakona nije definirano o kojem pravilniku se radi;
- u članu 60. stav (2) dodatno preispitati primjenu Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja prilikom suspenzije direktora;
- u članu 63. stav (2) nacarta Zakona nabrojanje sadržaja Pravila predškolske ustanove, umjesto alinejama, potrebno je označiti malim slovima abecede po redoslijedu sa zatvorenim zagradom, shodno članu 32. stav (2) Pravila;
- u članu 65. nacarta Zakona nije razrađen status i finansiranje predškolskih ustanova čiji osnivač je jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi), kao ni status i finansiranje ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja osnovanih po modelu javno-privatnog partnerstva;
- naziv člana 69. uskladiti sa Zakonom o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija;
- član 72. stav (1) koji regulira disciplinski postupak za povrede Zakona mora izričito sadržavati obilježja povrede Zakona povodom kojih se može pokrenuti disciplinski postupak i moraju biti izričito propisane disciplinske mjere i disciplinske kazne za povrede Zakona;
- definicije prekršaja iz poglavlja XIV. nacarta Zakona uskladiti sa Zakonom o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 63/14, 41/22, 68/22 i 19/25) pošto ne postoje lakši i teži prekršaji;
- član 73. stav (1) tačka j) nacarta obilježje prekršaja vezano za "listu čekanja" nema uporište u članu 22. nacarta Zakona;
- u članu 73. tačka cc) predstavlja poseban stav unutar tog člana i tako je treba i označiti;
- članom 77. nacarta Zakona nisu obuhvaćeni svi podzakonski akti predviđeni nacrtom Zakona niti su pravilno određeni donosioci pojedinih podzakonskih akata (npr. Pedagoške standarde donosi Vlada a ne ministarstvo);
- u članu 78. stav (2) nacarta Zakona preispitati tekst: "za 2025. godinu";
- u članu 82. stav (1) nacarta Zakona potrebno je navesti sve propise koji prestaju važiti (uključujući i podzakonske propise po dosadašnjem Zakonu), primjenom člana 20. Pravila;

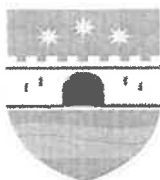
Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona predlaže obrađivaču da nakon razmatranja sugestija iz ovog Mišljenja nacrt Zakona uputi u daljnji postupak.

Dostavljeno:

1. naslovu

2. a/a

Broj: 07-02- 4229- 3 /25
Bihać, 24.03.2025. godine

**Mistarstvo obrazovanja, nauke,
kulture i sporta**

- ovdje -

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se,-

Veza: Vaš akt broj: 10-02-4229-1/25 od 13.03.2025. godine

Na osnovu člana 16. Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona,“ broj: 21/21), o dostavljenom Nacrtu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, Ministarstvo pravosuđa i uprave *daje sljedeće* :

MIŠLJENJE

Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju s obzirom na sadržaj istog koji se odnosi na odredbe *o sankcijama i odredbe o ostvarivanju ljudskih prava i sloboda*, u skladu je s propisima iz člana 16. stav (1) alineja 2. Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona.

Ovo mišljenje ne odnosi se na sadržaj Nacrta zakona u pogledu njegove usklađenosti s *propisima o organizaciji pravosuđa i organizaciji organa uprave i upravnih organizacija*, s obzirom da se istim sadržajno ne uređuje ova materija.

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

MINISTAR

Dragan polimaneć, dipl. pravnik

Broj: 04 - 11 - 15104 - 2/25
Bihać, 17.12.2025. godine

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA USK-a

PREDMET: Mišljenje o fiskalnoj procjeni, dostavlja se;
Veza, Vaš akt broj: 10-11-15104-1/25 od 12.12.2025. godine

Shodno članu 16. Stav 1. Alineja 3. Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" broj: 21/21), Ministarstvo finansija je u obavezi dati mišljenje na nacrt i prijedlog drugog propisa, odnosno drugog općeg akta, ako njegovo provođenje zahtjeva osiguranje finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje propisa.

Dalje, po odredbi člana 1. i 2. Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet ("Službene novine FBiH " 34/16 i 15/18), obrađivač propisa i akata planiranja izrađuje izjavu o fiskalnoj procjeni prilikom izrade tih propisa i akata koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno vlada kantona utvrđuje, donosi, odnosno na koje daje saglasnost, te propisa i akata planiranja koje Vlada predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Skupštini kantona.

U skladu sa naprijed citiranim Pravilnikom, Ministarstvo finansija razmatra i daje svoje mišljenje o fiskalnoj procjeni propisa ili akata planiranja, te dostavlja mišljenje obrađivaču propisa u roku koji je utvrđen Poslovníkom o radu Vlade. Sljedom gore navedenog dajemo sljedeće:

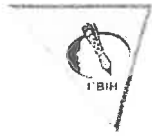
Mišljenje

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona, je svojim aktom broj i datum gornji, dostavilo Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Obrazac izjava o fiskalnoj procjeni (potpisan i ovjeren od strane odgovorne osobe, te : Obrazac IFP-DA). Obrađivač je u obrazloženju obrasca naveo: "Primjena Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju počinje teći naredne 2026. godine te iz tog razloga u tekućoj godini neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva, dok za n+1 (2026.) i n+2 (2027.) godine biće će planirana u skladu sa ograničenjima Dokumenta okvirnog budžeta za period 2026.-2028. godine, kao prioritet u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Unsko-sanskog kantona. Slijedom gore navedenog, Ministarstvo finansija smatra da je obrađivač akta postupio u skladu sa članom 7. Pravilnika u pogledu fiskalne procjene, uz napomenu da obrađivač akta - svaki budžetski korisnik treba da se pridržava gornje granice rashoda odobrene za svakog budžetskog korisnika, te raspoloživim operativnim sredstvima za fiskalnu i naredne dvije godine, a u okvirima fiskalnih kapaciteta u Budžetu Unsko-sanskog kantona.

S poštovanjem,
Obrađivač akta:
Zlatan Zirić, dipl. ecc.
Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Minist. finansija
3. a/a

SAMOSTALNI SINDIKAT OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE-KANTONALNI ODBOR USK-a

Tel/fax ++387 37 223-661 ul.Krupska 26 , Bihać
e-mail: ssooio.kousk@yahoo.com www.ssooiouusk.org

Broj: 01-HZ-33 /25
Bihać, 14. 03. 2025. god.

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE,
KULTURE I SPORTA USK
- RADNA GRUPA ZA IZRADU ZAKONA O
PREDŠKOLSKOM OBRAZOVANJU I ODGOJU
n/r Azre Šulić

Predmet: Primjedbe na Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.
Poštovani,

Članovi Radne grupe imenovani ispred sindikata predškolskog i osnovnog obrazovanja i odgoja USK, zahtijevaju održavanje još jednog radnog sastanka koji je i tako bio predviđen krajem februara, a nije održan.

U predloženom Nacrtu došlo je do velikog broja izmjena koje nije razmatrala Radna grupa i istog razloga smatramo da je taj završni sastanak neophodan.

U međuvremenu vam dostavljamo primjedbe na predloženi tekst Nacrta Zakona;

- U članu 22. u stavu (1). – da se prijem djece vrši od septembra do decembra, a ne tokom cijele godine.
- U članu 34. u stavu (3). – dodati uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.
- Član 53. stav (4). – trebao bi glasiti – članove Upravnog odbora iz reda stručnih radnika biraju svi uposlenici predškolske ustanove.
- U članu 55. stav (3). – predlažemo da glasi: „za direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje pored općih uvjeta u pogledu stručne spreme ima VII stepen stručne spreme, odnosno, I, II, ili III stepen ciklusa bolonjskog visokoobrazovnog procesa ili ekvivalent, ispunjava uvjete iz oblasti predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije i ima najmanje 5 godina radnog iskustva“.
- U članu 58. stav (3) pod c) riječ škola mijenja se u predškolske ustanove.
- U članu 61. stav (2) definisati da li se stručni ispit podrazumjeva za novoprimljene sekretare ili i za već uposlene koji imaju više godina staža.
- U članu 70. pod (b) dodati i odgajatelj
- U članu 77. stav (2) dopuniti riječima uz saglasnost reprezentativnog sindikata.
- U članu 79. – brisati postojeći tekst, a predlažemo novi tekst: „odgajatelji/ice koji su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na radnom mjestu odgajatelja sa višom stručnom spremom (VI) i ispunjavali uslove u pogledu stručne spreme mogu i dalje obavljati odgojno obrazovni rad i imaju ista prava i obaveze iz radnog odnosa“.

S poštovanjem,

PREDSJEDNICA KO USK SSOOIO F BiH

Zehra Hadžić
Zehra Hadžić

Broj: 09-02-4229-5/25
Bihać, 27.03.2025. godine

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA
UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Veza: vaš akt br. 10-02-4229-1/25 od 17.03.2025 godine

Poštovani,

povodom vašeg dopisa, broj i datuma veze, kojim ste zatražili mišljenje ovog ministarstva u vezi članova 69. i 70. dostavljenog nacрта Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, a koji se odnose na materijalna prava određenih socijalnih kategorija korisnika predškolskih ustanova te prava iz oblasti zdravstvene zaštite, ukazujemo vam na odredbe Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ br. 5/00, 7/01, 11/14, 23/18, 15/20 i 10/23 – u daljnjem tekstu Zakon) kojima je utvrđena nadležnost i obaveza finansiranja boravka djece u predškolskim ustanovama.

U vezi predloženog teksta člana 69. vašeg nacрта zakona, ukazujemo da je članom 119. Zakona, koji govori o pravu na smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja, u stavu (3) propisano da se pravo na subvenciju dijela troškova pojedinih kategorija djece u predškolskoj ustanovi ostvaruje u skladu s odlukom općinskog vijeća o subvencioniranju troškova smještaja djece u predškolskim ustanovama. Vezano, članom 137. Zakona, u poglavlju VI koje govori o finansiranju prava iz socijalne zaštite te razvrstava obaveze finansiranja na kantonalne i općinske institucije, u stavu (1) alineja 7. propisano je da će se iz općinskog budžeta finansirati smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja.

Postupajući u skladu sa navedenim, gradske i općinske uprave su prethodnih godina donosile odgovarajuće podzakonske akte, odluke ili pravilnike, samostalno birajući koje kategorije svojih građana će materijalno podržati u korištenju ovog prava.

U vezi predloženog teksta člana 70. vašeg nacрта zakona, ukazujemo da realizacija preventivnih programa zaštite i unapređivanja zdravlja građana uopšteno a time i djece, te djelomično i realizacije profesionalnih usavršavanja zdravstvenih radnika, kao i sanitarni pregledi zaposlenika, spadaju u redovnu djelatnost kantonalnog Zavoda za javno zdravstvo USK, dok su pregledi djece pred upis u predškolsku ustanovu redovan dio aktivnosti zdravstvenih ustanova primarnog nivoa.

Povodom prethodno navedenog, predlažemo vam slijedeću formulaciju teksta članova 69. i 70. vašeg nacrtu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju:

„Član 69 (obaveze nadležnog tijela za socijalnu zaštitu):

Sufinansiranje dijela troškova boravka djece u predškolskim ustanovama se vrši u skladu sa odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom Unsko-sanskog kantona.“

„Član 70 (zdravstvena zaštita):

Organi i institucije nadležne za oblast zdravstva, u skladu sa važećim propisima omogućuju:

- a) Realizaciju preventivnih programa i programa zaštite zdravlja djece
- b) Profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika u oblasti zaštite zdravlja djece
- c) Sanitarne preglede zaposlenika u predškolskim ustanovama
- d) Preglede djece pred upis u predškolsku ustanovu“

S poštovanjem,

Obrađivač akta: Adnan Kreso

Dostavljeno:

1. Naslovu

2. a/a

MINISTRICA
Zemina Kadirić

[Handwritten signature]

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj:9/17 i 11/21) na redovnoj _____ sjednici održanoj dana, _____, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i:

Z A K L J U Č A K

Član 1.

Prihvata se Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Član 2.

Zadužuje se Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona da provede javnu raspravu u roku od 15 dana i predmetni Zakon uputi u Skupštinsku proceduru.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj,

Predsjedavajući Skupštine Unsko-sanskog kantona

Datum,

Nisvet Jusić

